

Møteprotokoll

Kirkerådet

Møtedato: 24.05.2023 kl. 10:00
Møtested: Oslo, 24. - 25. mai 2023
Arkivsak: 19/03866

Til stede: Kristin Gunleiksrud Raaum, Karin-Elin Berg, Olav Fykse Tveit, Tove Karoline Knutsen, Karl Johan Kirkebø, Therese Egebakken (forfall: KR 31/23, KR 34/23, KR 36/23, KR 42/23), Turid Torland Håland, Alex Ramstad Døsvik, Martha Garborg Bergslid, Linn Strømme Hummelvoll (forfall: KR 53/23, KR 46/23, KR 32/23, KR 33/23), Kjersti Gautestad Norheim, Thomas Tinglum, Kristine Sandmæl, Sara Ellen Anne Eira, Thomas Raadin Iversen (Den norske kirkes ungdomsutvalg) (forfall: KR 52/23, KR 55/23, KR 58/23, KR 59/23, KR 56/23)

Møtende varamedlemmer: Frode Rabbevåg for Therese Utgård Aas (forfall KR 31/23, KR 34/23), Dag Tormod Milje for Rolf Steffensen

Forfall uten vara: Kurt Solstrøm, Iselin Vistekleiven, Lill Tone Grahl-Jacobsen

Andre: Ingrid Vad Nilsen, Jan Rune Fagermoen, Øyvind Meling, Kristian Myhre, Elise Slettebø Melhus

SAKSLISTE	Side
Godkjenning av innkalling og saksliste	
31/23 Innkalling til Kirkerådets møte 24–25. mai 2023	3
Saker til behandling	
32/23 Orienteringssaker	4
33/23 Referatsaker	6
34/23 Godkjenning av Nye Klepp kirke	8
35/23 Regler for saksbehandling i liturgisaker	10
36/23 Forskrift om regler for valg av Kirkerådet og endringer i kirkeordningen m.m.	17
37/23 Likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet - universell utforming av og i kirken	26
38/23 Kirkemøtets arbeidsform	28
39/23 Kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner	32
40/23 Årsrapport Den norske kirke 2022	34
41/23 Overordnede føringer - budsjettet 2024	35

42/23	Den norske kirke - Økonomistatus pr 1.kvartal 2023 og fordeling av midler etter revidert nasjonalbudsjett - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 14 1. ledd	37
43/23	Kirkemøtets fordeling av midler for 2024 og orientering om budsjett 2023	39
44/23	Oppfølging av Evaluering av kontrollordninger	42
45/23	Endring i Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke	46
46/23	Kirkemøtet 2023 - sakliste og program	48
47/23	Forberedelse til Det lutherske verdensforbunds generalforsamling 2023: Én kropp, én Ånd, ett håp (KM-sak)	52
48/23	Kyrkjekultur Vest as	55
49/23	Endringer i personalreglementet og kirkeordningen m.m.	57
50/23	Kirkelig organisering - Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste, biskopens tilsyn og ledelse, og ordning for daglig ledelse – KM 2023	66
51/23	Adgang til å vektlegge samlivsform ved tilsetting	73
52/23	Endring av regler om ordning for felles menighetsråd	75
53/23	Møtedatoer Kirkerådet 2024-2025	77
54/23	Handlingsplan -Kirken som økonomisk aktør og ansvarlig forvalter	79
55/23	Forberedelse til oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonen	84
56/23	Overføring av eiendom fra OVF – status og verdsettelsesmodell - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 2	86
57/23	Rapportering og oppnevning av nytt Samarbeidsråd for overgrepssproblematikk, SRO V	86
58/23	Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet 2023	87
59/23	Kontrollutvalgets rapport til Kirkemøtet 2023	88
60/23	Kirkemøtet: Evaluering av kontrollordningene i Den norske kirke	89
61/23	Søknad fra Døvekirken om utsettelse av midtveisevaluering av enhetlig ledelse og forlengelse av forsøksperioden	91

Godkjenning av innkalling og saksliste

31/23 Innkalling til Kirkerådets møte 24–25. mai 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	31/23

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Kirkerådets vedtak

Innkalling og saksliste til Kirkerådets møte ble godkjent.

Saker til behandling

32/23 Orienteringssaker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	32/23

- KR 32.1/23 Muntlig orientering fra KR, MKR, SKR, BM og DnkU
- KR 32.2/23 Høringssvar – NOU 2022-21 Strafferettslig vern av den seksuelle selvbestemmelsesretten (til Justis og beredskapsdep.)
- KR 32.3/23 Strategi for sosiale medier i Den norske kyrkje
- KR 32.4/23 Kirkerådet – høringsinnspill til NOU 2023-4 Tid for handling – personellet i en bærekraftig helse og omsorgstjeneste
- KR 32.5/23 Tildelingsoversikt kulturmidler 2023, turnévirksomhet

Forslag til vedtak

Kirkerådet tar de framlagte sakene til orientering.

Møtebehandling i Kirkerådet 25.05.2023:

Møtebehandling

Kirkerådet ved direktør Ingrid Vad Nilsen:

- Gunn Schärer, avdelingsdirektør for økonomi- og virksomhetsstyring, slutter 31. mai.
- Sikkerhetssjefen er godt i gang med å utarbeide et overordnet regelverk for sikkerhet og beredskap.
- Totalberedskapskommisjonen leverer sin rapport i juni. Vi regner med at Dnk er omtalt i rapporten og at det blir en del oppfølgingsarbeid.
- Det er laget kurs som blir tilgjengelig i ressursbanken i forbindelse med rapporten fra Sannhets- og forsoningskommisjonen som leveres 1. juni.
- Kampanje for kirkevalget starter 10. august. Det blir promotert bredt i aviser, radioer, sosiale medier m.m. Mye annonse og promoteringsmaterieell er tilgjengelig på design.kirken.no.
- Presteforeningen har meldt inn sak til kontaktmøte om fare for minoritetsstress for ansatte med LHBT+ identitet i valgkampen før kirkevalget. De etterspør tiltak fra arbeidsgiver for å sikre alle ansatte et forsvarlig arbeidsmiljø.
- Det nærmer seg tid for drop-in-dåp. Kampanjeperioden er fra pinse og to uker fram. Mange menigheter har meldt seg på.
- Det skal gjennomføres ny medlemsundersøkelse i høst.

- Det har kommet 56 høringssvar til Plan for kirkelig undervisning og læring. Det jobbes nå med oppsummering og videre arbeid.
- To utlysninger av midler til barn og unge har blitt fordelt til mange ulike prosjekter i hele landet.
- Rettssubjektet Den norske kirke har meldt seg inn i Etisk Handel.
- KIFO har gjort undersøkelse av vår Grønne menighet.
- VID har gjort undersøkelse blant migranter og innvandrere i kirken. Konklusjonen er at kirken har et forbedringspotensial.
- MF har levert forskning på pårørendes opplevelse av gravferd. Rapporten finner nye trender og et større ønske om en personlig gravferd og ønske om mer involvering i musikken.
- Kirkelig organisering:
 - o Det har blitt jobbet mye med å etablere ansatt- og organisasjonsregisteret (ANSORG), og pr i dag gjenstår bare 17 fellesråd (ca 200 ansatte) som ikke har registret seg. ANSORG skal brukes i kirkevalget og i medarbeiderundersøkelsen i høst.
 - o Flere ser verdien av å bygge felles kultur og samhandling på tvers. Gode tilbakemeldinger fra samrådsmøtene, fellesmøte mellom stiftsdirektører og NKVL og fra programstyret.
 - o «Sammen om å lede» for kirkeverger og proster gjennomførte en vellykket pilot i Borg.
 - o Andre runde med samrådsmøter begynner i juni. Grunnlaget for møtene er vedtakene som gjøres i dette Kirkerådsmøtet.
 - o Det er laget informasjonsfilm om kirkelig organisering særlig til bruk for ansatte. Filmen ligger på nettsiden.

Mellomkirkelig råd ved leder Kristine Sandmæl:

- Har hatt to kirkebesøk fra Den evangelisk lutherske kirke i Brasil og Den evangelisk lutherske kirke i Amerika. Samtale om fellestemaer og utfordringer.
- Hadde seminar i mai i forbindelse med møte i Mellomkirkelig råd om rettferdig krig, aktualisert ved krigen i Ukraina. Fulgte opp med egen sak i møtet dagen etter. Snakket om ivaretagelse av russere i Norge.
- Leder har vært på besøk i Den norske kirkes ungdomsutvalg, og leder i Den norske kirkes ungdomsutvalg har vært på besøk hos Mellomkirkelig råd.
- I gang med forberedelse av generalforsamling i Mellomkirkelig råd og sak om generalforsamling i Det lutherske verdensforbund.
- Mellomkirkelig råd samarbeider om bok som skal gis ut om Bethlehem og det hellige land; «På andre siden av muren», av Pastor og teolog Munther Isaac.

Samisk Kirkeråd ved leder Sara Ellen Anne Eira:

- Sannhets og forsoningskommissjonens rapport med forslag til tiltak kommer 1. juni.
- Møte i Samisk Kirkeråd – vi samarbeide om prosjekt sammen med LHBT+ (hva var dette)
- Hadde møte med menigheter i Nordreisa om Samisk Kirkeråd hvor de kunne snakke om utfordringer med den samiske kulturen i menigheten.

- Utsatte fristen til å nominere kandidater til Samisk Kirkeråd og de to nordligste bispedømmene til 2. juni.
- Sør-samisk samlebok utgis om noen uker. Utgis i forbindelse med midtsommerfest.
- Har vært med i ansettelsesprosess av samisk prest/diakon som skal være ansatt i Sør-Norge.

Bispemøtet ved preses Olav Fykse Tveit:

- Bispemøte gjennomført 22.-23. mai:
 - o Samtale med biskop emeritus Per Oskar Kjølaas om rapporten som kommer fra sannhets- og forsoningskommisjonen.
 - o Samtale om universell utforming i forbindelse med vigslet tjeneste.
 - o Drøftet hvordan de skal gå videre i samtaler med LHBT-utvalget om tematikken.
 - o Ble utfordret på kirkeasylproblematikken.
 - o Drøftet saker i årets årsrapporter, blant annet hvordan styrke et gudstjenestefeirende fellesskap, og hvordan gjøre noe med et relativt høyt sykefravær.

Den norske kirkes ungdomsutvalg ved leder Thomas Raadin Iversen:

- Merker utfordringer med å få fri fra skole/jobb for å bidra på møtene.
- Har hatt ett kort hybridmøte i vår hvor sakene var anbud på hotell og saker til UKM.
- Nytt todagersmøte i neste uke.
- UKM gjennomføres 6.-9. oktober på Sundvollen hotell.

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet tar de framlagte sakene til orientering.

33/23 Referatsaker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	33/23

- KR 33.1/23 Protokoll fra Den norske kirkes ungdomsutvalg 16.02.2023
KR 33.2/23 Protokoll fra MKR møte 01.-02.03.2023
KR 33.2.a/23 Felles uttalelse fra SKR og MKR – Det hviler et stort ansvar på regjeringen
KR 33.3/23 Protokoll fra SKR møte 02.-03.03.2023
KR 33.4/23 Protokoll fra Nemnd for gudstjenesteliv 06.03.2023
KR 33.5/23 Referat fra møte i LHBT-utvalget 30.03.2023
KR 33.6/23 Protokoll fra Kirkerådets arbeidsutvalg (KR-AU) 24.05.2023
KR 33.7/23 Referat fra fellesmøte i Digitaliseringsstyret og Porteføljerådet 28.04.23
KR 33.8/23 Referat fra møte i Digitaliseringsstyret 02.02.2023
KR 33.9/23 Protokoll fra Kirkerådets Arbeidsgiverutvalg 23.05.2023
KR 33.10/23 Protokoll MKR 3.-4.05.2023
KR 33.11/23 Protokoll fra møte i Teologisk nemnd 28.09.2022
KR 33.12/23 Protokoll fra møte i Nådens fellesskap 24.10.2022
KR 33.13/23 Referat fra rådsmøte i Samarbeidsråd for tros- og livssynssamfunn 14.12.2023
KR 33.14/23 Referat fra møte i Komiteen for internasjonale spørsmål 09.12.2022
KR 33.15/23 Protokoll fra møte i Komiteen for internasjonale spørsmål 06.02.2023
KR 33.16/23 Referat fra møte i Komiteen for internasjonale spørsmål 17.04.2023
KR 33.17/23 Protokoll fra årsmøte i Samarbeidsråd for tros- og livssynssamfunn STL 27.02.2023
KR 33.18/23 Protokoll fra møte i Kontrollutvalget 01.02.23
KR 33.19/23 Protokoll fra møte i Kontrollutvalget 14.03.23
KR 33.20/23 Protokoll fra møte i internettvalgstyret 5. mai 2023
KR 33.21/23 Protokoll Bispemøtet 22.23.05.2023

Forslag til vedtak

Kirkerådet tar de framlagte referatsakene til orientering.

Møtebehandling i Kirkerådet 25.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet tar de framlagte referatsakene til orientering.

34/23 Godkjenning av Nye Klepp kirke

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	34/23

Sammendrag

Klepp sokn v/ Klepp kirkelige fellesråd søker Kirkerådet om godkjenning av ny kirke i Kleppe. Klepp kommune finansierer det nye kirkebygget som en del av det store prosjektet «Nytt kommunehus og ny kirke». Menigheten bidrar med en betydelig egenfinansiering på ca. 8 millioner kroner. Det er utarbeidet utkast til en avtale mellom kommunen og fellesrådet der prinsippene for sambruk er nedfelt. I avtaleutkastet er også finansiering av investering og drift gjort rede for.

Forslaget som fremlegges for Kirkerådets godkjenning, har sitt grunnlag i en arkitektkonkurranse som ble avholdt i 2021. Vinnerprosjektet svarer meget godt på menighetens ønske om «*et tydelig kirkebygg plassert midt i det pulserende livet i sentrum av Kleppe.*» Prosjektet samler på overbevisende måte noen av lokalsamfunnets viktige offentlige funksjoner – forvaltning, kultur- og foreningsliv og kirke – rundt et nytt torg. Dette grepet er godt forankret i en lang europeisk tradisjon for forming av gode felles byrom. Kirkerommet fremstår som en lys, vennlig og praktisk ramme for menighetens gudstjenestefeiring og andre samlinger.

Kirkerådet anbefales å godkjenne Klepp nye kirke etter kirkeordningen § 23 fjerde ledd.

Forslag til vedtak

Klepp nye kirke godkjennes som kirke i henhold til kirkeordningen § 23 fjerde ledd, jf. § 19 første ledd. Godkjenningen omfatter også omsøkt tomt for oppførelse av kirken samt de i søknaden fremlagte tegninger, kostnadsoverslag og finansieringsplan.

Med hjemmel i kirkeordningen § 23 tredje ledd innvilger Kirkerådet unntak fra kravet til antall sitteplasser i § 23 andre ledd. Det skal være minst 470 sitteplasser i kirkerommet i Klepp nye kirke.

Det er et vilkår for godkjenningen at kirkedelen av bygget med nødvendig uteareal skilles ut som en egen matrikulert eiendom som overføres til Klepp sokn som hjemmelshaver.

Det er et vilkår for godkjenningen at Klepp kommune stiller garanti for Klepp sokns andel av låneopptaket til finansiering av kirken.

Det er en forutsetning for godkjenningen at kirken blir oppført i tråd med det bearbejdet vinnerprosjektet fra arkitektkonkurransen, slik det er presentert i søknaden fra Klepp kirkelige fellesråd.

Stavanger biskop skal i henhold til kirkeordningen § 20 fjerde ledd godkjenne kirkens inventar og utstyr, samt kirkekunst. Kirkerådet delegerer til biskopen å godkjenne endringer i prosjektet.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Karl Johan Kirkebø** fremmet tilleggsforslag til vedtaket:

Så langt som mulig skal prosjektet følge de vedtatte regler i handlingsplanen for kirken som økonomisk aktør.

Votering

Forslag 1: Direktøren endret sitt forslag til vedtak i samsvar med forslaget.
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Klepp nye kirke godkjennes som kirke i henhold til kirkeordningen § 23 fjerde ledd, jf. § 19 første ledd. Godkjenningen omfatter også omsøkt tomt for oppførelse av kirken samt de i søknaden fremlagte tegninger, kostnadsoverslag og finansieringsplan.

Med hjemmel i kirkeordningen § 23 tredje ledd innvilger Kirkerådet unntak fra kravet til antall sitteplasser i § 23 andre ledd. Det skal være minst 470 sitteplasser i kirkerommet i Klepp nye kirke.

Det er et vilkår for godkjenningen at kirkedelen av bygget med nødvendig uteareal skilles ut som en egen matrikulert eiendom som overføres til Klepp sokn som hjemmelshaver.

Det er et vilkår for godkjenningen at Klepp kommune stiller garanti for Klepp sokns andel av låneopptaket til finansiering av kirken.

Det er en forutsetning for godkjenningen at kirken blir oppført i tråd med det bearbejdet vinnerprosjektet fra arkitektkonkurransen, slik det er presentert i søknaden fra Klepp kirkelige fellesråd.

Stavanger biskop skal i henhold til kirkeordningen § 20 fjerde ledd godkjenne kirkens inventar og utstyr, samt kirkekunst. Kirkerådet delegerer til biskopen å godkjenne endringer i prosjektet.

Så langt som mulig skal prosjektet følge de vedtatte regler i handlingsplanen for kirken som økonomisk aktør.

35/23 Regler for saksbehandling i liturgisaker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	35/23

Sammendrag

De siste tiårenes arbeid med liturgisaker i Den norske kirke har tydeliggjort at liturgisakene i kirken er forskjellige, og at det er hensiktsmessig at ulike typer liturgier kan ha ulik saksbehandlingsløp frem mot vedtak. I dag behandles alle liturgisaker minimum ti ganger i ulike kirkelige organer. Dette er en tidkrevende og ressurskrevende prosess med liten fleksibilitet. Denne saken inneholder forslag til endrede regler for saksbehandling i liturgisaker. Det nye forslaget innebærer at flere liturgier kan vedtas etter en noe enklere prosess enn i dagens regler.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

I

Regler for saksbehandling i liturgisaker

Kapittel 1 – formål og virkeområde

§ 1 Formål og virkeområde

Formålet med disse reglene er å sikre god behandling av liturgisaker som skal vedtas av Kirkemøtet eller Kirkerådet. Biskopen har myndighet til å godkjenne mindre avvik fra de gjeldende liturgiske ordningene.

Kapittel 2 gjelder liturgi for hovedgudstjenesten, liturgier for faste dager i kirkeåret, liturgier for dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd.

Kapittel 3 gjelder for andre liturgier.

Kapittel 4 gjelder alle liturgier som er vedtatt av Kirkemøtet eller Kirkerådet.

Kapittel 2 – saksbehandling av kirkens hovedliturgier

§ 2 Igangsetting av en liturgisak. Anmeldelse til Kirkemøtet

Liturgisaker som ønskes utredet, igangsettes etter vedtak i Kirkerådet og med Bispemøtets tilslutning. Vedtaket skal presisere om liturgisaken behandles etter kapittel 2 eller 3. Ved uenighet mellom Kirkeråd og Bispemøte, avgjør Bispemøtet hvilket kapittel liturgisaken skal behandles etter.

Instansene som er regnet opp i Kirkemøtets forretningsorden § 2-1, kan anmelde en liturgisak for behandling i Kirkemøtet. Kirkemøtet kan bare fatte endelig vedtak om ordninger dersom saken er forberedt i henhold til reglene her.

§ 3 Utredning

Nemnd for gudstjenesteliv (NFG) er Kirkerådets fagnemnd for liturgisaker og rapporterer til Kirkerådet. Samisk liturgiutvalg (SL) er Samisk kirkeråds fagutvalg for liturgisaker.

NFG utreder liturgisaker og utarbeider forslag til liturgiske ordninger. NFG skal samarbeide med SL.

Konsekvenser av forslagene skal utredes, blant annet skal økonomiske konsekvenser tallfestes så langt det er mulig.

NFG kan, i samråd med Kirkerådet, oppnevne arbeidsgrupper til å arbeide med delspørsmål eller enkeltsaker.

§ 4 Høring

NFGs forslag til liturgi sendes, sammen med forslaget fra SL, til Bispemøtet for uttalelse før Kirkerådet sender saken på høring til biskopene og de teologiske fakultetene.

Saken skal også sendes til bispedømmerådene og andre instanser som den enkelte sak gjør det naturlig å høre. Ved mindre liturgiske endringer kan slik høring utelates. Høringsfristen skal normalt være tre måneder, og ikke mindre enn seks uker.

§ 5 Behandling i Kirkerådet og i Bispemøtet

Kirkerådet behandler saken på nytt på bakgrunn av høringsprosessen og oversender saken deretter til Bispemøtet.

På bakgrunn av Bispemøtets uttalelse forbereder Kirkerådet saken til behandling i Kirkemøtet. Dersom Kirkerådet i saksforberedelsen til Kirkemøtet endrer sitt forslag vesentlig fra Bispemøtets tilråding, skal saken sendes Bispemøtet til ny uttalelse.

§ 6 Behandling i Kirkemøtet

Kirkemøtet fatter vedtak i saken i henhold til kirkeordningen § 28.

Kapittel 3 – saksbehandling av øvrige liturgier

§ 7 Igangsetting av en liturgisak

Liturgisaker som ønskes utredet etter dette kapitlet, igangsettes etter vedtak i Bispemøtet og Kirkerådet. Vedtaket skal presisere om liturgisaken behandles etter kapittel 2 eller 3. Ved uenighet mellom Kirkerådet og Bispemøtet, avgjør Bispemøtet hvilket kapittel liturgisaken skal behandles etter.

§ 8 Utredning

NFG utarbeider forslag til liturgi. NFG skal samarbeide med SL.

§ 9 Behandling i Bispemøtet

Bispemøtet behandler forslaget, sammen med forslaget fra SL, og gjør eventuelle endringer.

§ 10 Høring

Etter Bispemøtets behandling sendes saken på høring. Ved mindre liturgiske endringer kan høring utelates. Høringsfristen skal normalt være tre måneder, og ikke mindre enn seks uker.

§ 11 Behandling i Bispemøtet

Bispemøtet behandler saken på nytt på bakgrunn av høringsprosessen og oversender saken deretter til Kirkerådet.

§ 12 Behandling i Kirkerådet

Kirkerådet behandler saken i henhold til kirkeordningen § 30.

Kirkerådet skal orientere Kirkemøtet om vedtak som er gjort i liturgisaker behandlet etter kapittel 3 i dette regelverket

Kapittel 4 – andre bestemmelser

§ 13 Liturgiske forsøkssaker

Kirkerådet kan gi nærmere regler for liturgiske forsøkssaker. Bispemøtet skal kunne uttale seg før Kirkerådet gjør vedtak om liturgiske forsøkssaker. Kirkerådet skal orientere Kirkemøtet om vedtak som er gjort i liturgiske forsøkssaker.

Når en forsøkssak er vedtatt av Kirkerådet, avgjør menighetsrådet om menigheten skal ta ordningen i bruk, med mindre noe annet blir særskilt bestemt. Aktuelle medarbeidere i menigheten skal gis mulighet til å uttale seg i saken. Menighetsrådet skal vurdere om menighetsmøtet bør få uttale seg i saken.

Etter forsøksperioden tar Kirkerådet stilling til om det skal igangsettes liturgisak.

§ 14 Publisering

Liturgiske ordninger skal publiseres på en hensiktsmessig måte og så raskt som mulig.

§ 15 Utfyllende bestemmelser

Kirkerådet kan gi utfyllende bestemmelser.

Reglene trer i kraft straks og erstatter *Regler for saksbehandling i liturgisaker, vedtatt av Kirkemøtet 2004 og endret i 2018.*

II

Kirkemøtet ber Kirkerådet oppdatere mandatet for Nemnd for gudstjenesteliv i tråd med vedtakspunkt 1.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Kristin Gunleiksrud Raaum** fremmet følgende endringsforslag:

Stryke ordet «mindre» i andre setning i §1.

Forslag 2: **Olav Fykse Tveit** fremmet følgende tilleggsforslag:

Legg til «og vigsling til tjeneste» i §1 kap. 2

Votering

Forslag 1: Enstemmig vedtatt

Forslag 2: Enstemmig vedtatt

Det endrede forslaget til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

I

Regler for saksbehandling i liturgisaker

Kapittel 1 – formål og virkeområde

§ 1 Formål og virkeområde

Formålet med disse reglene er å sikre god behandling av liturgisaker som skal vedtas av Kirkemøtet eller Kirkerådet. Biskopen har myndighet til å godkjenne avvik fra de gjeldende liturgiske ordningene.

Kapittel 2 gjelder liturgi for hovedgudstjenesten, liturgier for faste dager i kirkeåret, liturgier for dåp, konfirmasjon, vigsling, gravferd og vigsling til tjeneste.

Kapittel 3 gjelder for andre liturgier.

Kapittel 4 gjelder alle liturgier som er vedtatt av Kirkemøtet eller Kirkerådet.

Kapittel 2 – saksbehandling av kirkens hovedliturgier

§ 2 Igangsetting av en liturgisak. Anmeldelse til Kirkemøtet

Liturgisaker som ønskes utredet, igangsettes etter vedtak i Kirkerådet og med Bispemøtets tilslutning. Vedtaket skal presisere om liturgisaken behandles etter kapittel 2 eller 3. Ved uenighet mellom Kirkeråd og Bispemøte, avgjør Bispemøtet hvilket kapittel liturgisaken skal behandles etter.

Instansene som er regnet opp i Kirkemøtets forretningsorden § 2-1, kan anmelde en liturgisak for behandling i Kirkemøtet. Kirkemøtet kan bare fatte endelig vedtak om ordninger dersom saken er forberedt i henhold til reglene her.

§ 3 Utredning

Nemnd for gudstjenesteliv (NFG) er Kirkerådets fagnemnd for liturgisaker og rapporterer til Kirkerådet. Samisk liturgiutvalg (SL) er Samisk kirkeråds fagutvalg for liturgisaker.

NFG utreder liturgisaker og utarbeider forslag til liturgiske ordninger. NFG skal samarbeide med SL.

Konsekvenser av forslagene skal utredes, blant annet skal økonomiske konsekvenser tallfestes så langt det er mulig.

NFG kan, i samråd med Kirkerådet, oppnevne arbeidsgrupper til å arbeide med delspørsmål eller enkeltsaker.

§ 4 Høring

NFGs forslag til liturgi sendes, sammen med forslaget fra SL, til Bispemøtet for uttalelse før Kirkerådet sender saken på høring til biskopene og de teologiske fakultetene.

Saken skal også sendes til bispedømmerådene og andre instanser som den enkelte sak gjør det naturlig å høre. Ved mindre liturgiske endringer kan slik høring utelates. Høringsfristen skal normalt være tre måneder, og ikke mindre enn seks uker.

§ 5 Behandling i Kirkerådet og i Bispemøtet

Kirkerådet behandler saken på nytt på bakgrunn av høringsprosessen og oversender saken deretter til Bispemøtet.

På bakgrunn av Bispemøtets uttalelse forbereder Kirkerådet saken til behandling i Kirkemøtet. Dersom Kirkerådet i saksforberedelsen til Kirkemøtet endrer sitt forslag vesentlig fra Bispemøtets tilråding, skal saken sendes Bispemøtet til ny uttalelse.

§ 6 Behandling i Kirkemøtet

Kirkemøtet fatter vedtak i saken i henhold til kirkeordningen § 28.

Kapittel 3 – saksbehandling av øvrige liturgier

§ 7 Igangsetting av en liturgisak

Liturgisaker som ønskes utredet etter dette kapitlet, igangsettes etter vedtak i Bispemøtet og Kirkerådet. Vedtaket skal presisere om liturgisaken behandles etter kapittel 2 eller 3. Ved uenighet mellom Kirkerådet og Bispemøtet, avgjør Bispemøtet hvilket kapittel liturgisaken skal behandles etter.

§ 8 Utredning

NFG utarbeider forslag til liturgi. NFG skal samarbeide med SL.

§ 9 Behandling i Bispemøtet

Bispemøtet behandler forslaget, sammen med forslaget fra SL, og gjør eventuelle endringer.

§ 10 Høring

Etter Bispemøtets behandling sendes saken på høring. Ved mindre liturgiske endringer kan høring utelates. Høringsfristen skal normalt være tre måneder, og ikke mindre enn seks uker.

§ 11 Behandling i Bispemøtet

Bispemøtet behandler saken på nytt på bakgrunn av høringsprosessen og oversender saken deretter til Kirkerådet.

§ 12 Behandling i Kirkerådet

Kirkerådet behandler saken i henhold til kirkeordningen § 30.

Kirkerådet skal orientere Kirkemøtet om vedtak som er gjort i liturgisaker behandlet etter kapittel 3 i dette regelverket

Kapittel 4 – andre bestemmelser

§ 13 Liturgiske forsøkssaker

Kirkerådet kan gi nærmere regler for liturgiske forsøkssaker. Bispemøtet skal kunne uttale seg før Kirkerådet gjør vedtak om liturgiske forsøkssaker. Kirkerådet skal orientere Kirkemøtet om vedtak som er gjort i liturgiske forsøkssaker.

Når en forsøkssak er vedtatt av Kirkerådet, avgjør menighetsrådet om menigheten skal ta ordningen i bruk, med mindre noe annet blir særskilt bestemt. Aktuelle medarbeidere i menigheten skal gis mulighet til å uttale seg i saken. Menighetsrådet skal vurdere om menighetsmøtet bør få uttale seg i saken.

Etter forsøksperioden tar Kirkerådet stilling til om det skal igangsettes liturgisak.

§ 14 Publisering

Liturgiske ordninger skal publiseres på en hensiktsmessig måte og så raskt som mulig.

§ 15 Utfyllende bestemmelser

Kirkerådet kan gi utfyllende bestemmelser.

Reglene trer i kraft straks og erstatter *Regler for saksbehandling i liturgisaker, vedtatt av Kirkemøtet 2004 og endret i 2018.*

II

Kirkemøtet ber Kirkerådet oppdatere mandatet for Nemnd for gudstjenesteliv i tråd med vedtakspunkt 1.

36/23 Forskrift om regler for valg av Kirkerådet og endringer i kirkeordningen m.m.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	36/23

Sammendrag

Kirkerådets sammensetning og valgordning ble sist endret med virkning fra 2020. Kirkerådets sammensetning er regulert i kirkeordningen, og ikke i valgreglene. Det betyr at eventuelle endringer i sammensetningen må gjøres i kirkeordningen. På bakgrunn av en høring, foreslår Kirkerådet noen justeringer i kirkeordningens bestemmelse om Kirkerådets sammensetning i denne saken. Større endringer vil bli vurdert i sammenheng med kirkelig organisering.

Kirkerådet fremmer også et forslag til nye regler for valg av Kirkerådet. Forslaget innebærer at det videreføres at leder velges gjennom særskilt valg. Reglene åpner for at valget av de leke medlemmene av Kirkerådet kan gjennomføres som avtalevalg eller flertallsvalg. Lek kirkelig tilsatt og prestene velges gjennom flertallsvalg.

Kirkerådet foreslår også noen tilhørende endringer i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet og Kirkemøtets forretningsorden.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende forslag til vedtak:

1. Kirkemøtet vedtar følgende forskrift om endring i kirkeordning for Den norske kirke:

I

I kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke gjøres følgende endringer:

§ 29 første ledd skal lyde:

Kirkerådet består av 13 leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og to prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.

II

Endringen trer i kraft straks.

2. Kirkemøtet vedtar følgende forskrift om regler for valg av Kirkerådet:

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. Valgperiode. Nyvalg i valgperioden

Kirkerådets valgperiode er fire år fra Kirkemøtets første møte i bispedømmerådene valgperiode frem til Kirkemøtets første møte i den påfølgende valgperioden.

Kirkerådet tiltrer umiddelbart etter Kirkemøtet hvor valget har funnet sted. Ved nyvalg innenfor valgperioden tiltrer Kirkerådet straks det er valgt.

Mistillit til Kirkerådets leder eller samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, kan fremmes av minst ett medlem av Kirkemøtet.

Hvis mistillitsforslaget får alminnelig flertall, skal det velges en ny leder eller et nytt Kirkeråd for resten av valgperioden.

§ 1-2. Valgkomiteen. Hemmelig valg

Valgkomiteen leder valget og foretar valgoppgjøret.

Valgkomiteen sørger for stemmesedler til den enkelte valgomgang. Stemmegivningen kan i stedet gjennomføres ved bruk av elektronisk møtesystem. Stemmegivningen er hemmelig.

§ 1-3. Valgbarhet

Kirkerådets medlemmer og varamedlemmer må være medlemmer av Kirkemøtet.

Kapittel 2. Valg av leder

§ 2-1. Nominasjon av leder

Bispedømmerådene kan komme med forslag til lederkandidater overfor valgkomiteen.

Kirkemøtets medlemmer kan fremme forslag til kandidater under Kirkemøtet.

§ 2-2. Valg av leder

Kirkemøtet velger først leder av Kirkerådet blant Kirkemøtets leke medlemmer ved særskilt avstemning. Det skal avgis stemme på én kandidat. Det er også adgang til å stemme blankt. Hvis ingen ved første stemmegivning får alminnelig flertall av de stemmer som er avgitt, holdes ny stemmegivning. Ved denne skal det bare stemmes på de to som ved første stemmegivning har fått flest stemmer.

Lederen velges for to år. Ved nyvalg velges lederen ut funksjonsperioden. Lederen kan gjenvelges. Kirkerådet velger selv nestleder for en periode på to år.

Kapittel 3. Valg av leke medlemmer

§ 3-1. Valgform

Kirkerådets øvrige leke medlemmer velges ved avtalevalg eller flertallsvalg.

§ 3-2. Avtalevalg

Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg.

Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Innstillingen skal inneholde minst et medlem og et varamedlem fra hvert bispedømme, og det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer.

Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Så langt det er mulig skal den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.

§ 3-3. Valgliste ved flertallsvalg

Hvis valget ikke gjennomføres som avtalevalg, skal valgkomiteen fremme en liste med 22 leke kandidater, to fra hvert bispedømme, ordnet bispedømmevis og i alfabetisk rekkefølge.

Valgkomiteen skal sikre at kvinner og menn er representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på valglisten. Tilsvarende skal valgkomiteen så langt det er mulig sikre at det er en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Valglisten skal slås sammen med valglisten for prest og lek kirkelig tilsatt etter § 4-1.

Kirkemøtets medlemmer kan fremme forslag til kandidater under Kirkemøtet. Slike kandidater skal føres opp på valglisten. Kandidatene ført opp på valglisten etter dette ledd er ikke omfattet av kravet i annet ledd.

§ 3-4. Valg av medlemmer ved flertallsvalg

Ved flertallsvalg velger Kirkemøtet først fem leke medlemmer, sammen med lek kirkelig tilsatt og prester etter § 4-2 annet ledd. De leke medlemmene skal velges fra bispedømmene leder ikke ble valgt fra. Det skal avgis stemme på fem leke kandidater, én kandidat per bispedømme, én lek kirkelig tilsatt og én prest.

Etter at resultatet av ovenstående valg foreligger, foretas valg av de resterende fem leke medlemmer og én prest. Det skal avgis stemme på fem leke kandidater, én kandidat per bispedømme, og én prest. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

§ 3-5. Valg av varamedlemmer ved flertallsvalg

Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer ved flertallsvalg velger Kirkemøtet varamedlemmer i en egen valgømgang.

Kapittel 4. Valg av prester og lek kirkelig tilsatt

§ 4-1. Valgliste ved valg av prester og lek kirkelig tilsatt

Alle prester og leke kirkelig tilsatte i Kirkemøtet er å anse som kandidater til Kirkerådet. Valgkomiteen fremmer derfor en valgliste med:

- a) de elleve leke kirkelig tilsatte, ordnet bispedømmevis, og
- b) de elleve prestene, ordnet bispedømmevis

Ved valg av varamedlemmer, fremmer valgkomiteen en valgliste med de gjenværende kandidatene som ikke er blitt valgt, ordnet bispedømmevis.

Ved nyvalg og suppleringsvalg i valgperioden kommer første og annet ledd til anvendelse så langt det passer.

§ 4-2. Valg av medlemmer

Etter valget av de leke medlemmene ved avtalevalg velger Kirkemøtet en lek kirkelig tilsatt og *to prester*. Det skal avgis stemme på en lek kirkelig tilsatt og *to prester*. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Om valget av leke medlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke medlemmer, lek kirkelig tilsatt og prester i to valgomganger i henhold til § 3-4.

§ 4-3. Valg av varamedlemmer

Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer velger Kirkemøtet varamedlemmer for prest og lek kirkelig tilsatt i en egen valgomgang. For lek kirkelig tilsatt skal det velges ett personlig varamedlem. For prestene skal det velges *to* varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Stemmelikhet avgjøres ved loddtrekning. I valgomgangen skal det gis stemme på en lek kirkelig tilsatt og *to prester*. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Om valget av leke varamedlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke varamedlemmer og varamedlemmer for lek kirkelig tilsatt og prester i samme valgomgang.

Kapittel 5. Felles bestemmelser

§ 5-1. Stemmelikhet ved flertallsvalg. Forkasting av stemmesedler

Ved stemmelikhet ved flertallsvalg gjøres det omvalg mellom kandidatene som har fått like mange stemmer. Ved fortsatt stemmelikhet treffes avgjørelsen ved loddtrekning.

Valgkomiteen skal forkaste stemmesedler som er feil utfylt.

§ 5-2. Presentasjon av kandidater

Kandidatene føres opp på listen med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet, alder, bispedømme og relevante opplysninger om kandidatene.

§ 5-3. Fratredelse

Hvis Kirkemøtet vedtar mistillit til Kirkerådets leder eller til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, plikter vedkommende å tre ut av rådet fra det tidspunkt ny leder av Kirkerådet eller nytt Kirkeråd er valgt.

Har Kirkemøtet vedtatt mistillit til sittende leder i Kirkerådet, vil vedkommende være utelukket fra å stille til gjenvalg. Har Kirkemøtet vedtatt mistillit samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, vil fratredende medlemmer, inkludert leder, kunne stille til gjenvalg.

§ 5-4. Nærmere regler ved nyvalg og suppleringsvalg

Ved nyvalg og suppleringsvalg innenfor Kirkerådets valgperiode skal Kirkemøtets valgkomité fungere som nominasjonskomité for valget hvis det gjennomføres som flertallsvalg.

Ved nyvalg i valgperioden kan Kirkemøtet med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg. Valgkomiteen ber Kirkemøtets medlemmer om å fremme forslag til kandidater til flertallsvalg innen en frist.

Ved suppleringsvalg i valgperioden ber valgkomiteen Kirkemøtets medlemmer om å fremme forslag til kandidater innen en frist.

Ved suppleringsvalg i valgperioden skal valgkomiteen fremme forslag på en til to kandidater til den plassen som står ubesatt. *Gjelder det valg av prest eller lek kirkelig tilsatt, anses alle prester og leke kirkelig tilsatte å være kandidater, jf. § 4-1 tredje ledd.*

Suppleringsvalg gjennomføres som flertallsvalg.

§ 5-4. Mindre endringer

Kirkerådet kan fastsette mindre endringer i reglene.

§ 5-5. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 14. november 2021 nr. 3434 om valg av Kirkerådet.

3. Kirkemøtet vedtar følgende forskrift om endringer i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet:

I

I forskrift 14. november 2021 nr. 3246 om regler for Kirkerådets virksomhet gjøres følgende endringer:

§ 5 skal lyde:

§ 5. Vedtaksførhet

Kirkerådet kan bare gjøre gyldig vedtak når *preses (eventuelt fungerende preses)* og minst halvparten av medlemmene, eller lovlig innkalte varamedlemmer, er til stede og avgir stemme i saken.

II

Endringen trer i kraft straks.

4. I Kirkemøtets forretningsorden vedtas følgende endring:

I

§ 3-5 nytt femte ledd skal lyde:

Valgkomiteen forbereder valg av Mellomkirkelig råd og Den norske kirkes klagenemnd til Kirkemøtets første møte i påfølgende valgperiode.

II

Endringen trer i kraft straks.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Olav Fykse Tveit** fremmet følgende endringsforslag:

§ 3-2: *Det skal tilstrebes at* den også inneholder en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

§ 3-3: Tilsvarende skal valgkomiteen *tilstrebe* at det er en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Votering

Forslaget ble vedtatt ved konsensus.
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende forslag til vedtak:

1. Kirkemøtet vedtar følgende forskrift om endring i kirkeordning for Den norske kirke:

I

I kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke gjøres følgende endringer:

§ 29 første ledd skal lyde:

Kirkerådet består av 13 leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og to prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.

II

Endringen trer i kraft straks.

2. Kirkemøtet vedtar følgende forskrift om regler for valg av Kirkerådet:

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. **Valgperiode. Nyvalg i valgperioden**

Kirkerådets valgperiode er fire år fra Kirkemøtets første møte i bispedømmerådernes valgperiode frem til Kirkemøtets første møte i den påfølgende valgperioden.

Kirkerådet tiltrer umiddelbart etter Kirkemøtet hvor valget har funnet sted. Ved nyvalg innenfor valgperioden tiltrer Kirkerådet straks det er valgt.

Mistillit til Kirkerådets leder eller samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, kan fremmes av minst ett medlem av Kirkemøtet.

Hvis mistillitsforslaget får alminnelig flertall, skal det velges en ny leder eller et nytt Kirkeråd for resten av valgperioden.

§ 1-2. Valgkomiteen. Hemmelig valg

Valgkomiteen leder valget og foretar valgoppgjøret.

Valgkomiteen sørger for stemmesedler til den enkelte valgomgang. Stemmegivningen kan i stedet gjennomføres ved bruk av elektronisk møtesystem. Stemmegivningen er hemmelig.

§ 1-3. Valgbarhet

Kirkerådets medlemmer og varamedlemmer må være medlemmer av Kirkemøtet.

Kapittel 2. Valg av leder

§ 2-1. Nominasjon av leder

Bispedømmerådene kan komme med forslag til lederkandidater overfor valgkomiteen.

Kirkemøtets medlemmer kan fremme forslag til kandidater under Kirkemøtet.

§ 2-2. Valg av leder

Kirkemøtet velger først leder av Kirkerådet blant Kirkemøtets leke medlemmer ved særskilt avstemning. Det skal avgis stemme på én kandidat. Det er også adgang til å stemme blankt. Hvis ingen ved første stemmegivning får alminnelig flertall av de stemmer som er avgitt, holdes ny stemmegivning. Ved denne skal det bare stemmes på de to som ved første stemmegivning har fått flest stemmer.

Lederen velges for to år. Ved nyvalg velges lederen ut funksjonsperioden. Lederen kan gjenvelges. Kirkerådet velger selv nestleder for en periode på to år.

Kapittel 3. Valg av leke medlemmer

§ 3-1. Valgform

Kirkerådets øvrige leke medlemmer velges ved avtalevalg eller flertallsvalg.

§ 3-2. Avtalevalg

Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg.

Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Innstillingen skal inneholde minst et medlem og et varamedlem fra hvert bispedømme, og det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer.

Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Det skal tilstrebes at den også inneholde en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.

§ 3-3. Valgliste ved flertallsvalg

Hvis valget ikke gjennomføres som avtalevalg, skal valgkomiteen fremme en liste med 22 leke kandidater, to fra hvert bispedømme, ordnet bispedømmevis og i alfabetisk rekkefølge.

Valgkomiteen skal sikre at kvinner og menn er representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på valglisten. Tilsvarende skal valgkomiteen tilstrebe at det er en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Valglisten skal slås sammen med valglisten for prest og lek kirkelig tilsatt etter § 4-1.

Kirkemøtets medlemmer kan fremme forslag til kandidater under Kirkemøtet. Slike kandidater skal føres opp på valglisten. Kandidatene ført opp på valglisten etter dette ledd er ikke omfattet av kravet i annet ledd.

§ 3-4. Valg av medlemmer ved flertallsvalg

Ved flertallsvalg velger Kirkemøtet først fem leke medlemmer, sammen med lek kirkelig tilsatt og prester etter § 4-2 annet ledd. De leke medlemmene skal velges fra bispedømmene leder ikke ble valgt fra. Det skal avgis stemme på fem leke kandidater, én kandidat per bispedømme, én lek kirkelig tilsatt og én prest.

Etter at resultatet av ovenstående valg foreligger, foretas valg av de resterende fem leke medlemmer og én prest. Det skal avgis stemme på fem leke kandidater, én kandidat per bispedømme, og én prest. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

§ 3-5. Valg av varamedlemmer ved flertallsvalg

Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer ved flertallsvalg velger Kirkemøtet varamedlemmer i en egen valgomgang.

Kapittel 4. Valg av prester og lek kirkelig tilsatt

§ 4-1. Valgliste ved valg av prester og lek kirkelig tilsatt

Alle prester og leke kirkelig tilsatte i Kirkemøtet er å anse som kandidater til Kirkerådet. Valgkomiteen fremmer derfor en valgliste med:

- c) de elleve leke kirkelig tilsatte, ordnet bispedømmevis, og
- d) de elleve prestene, ordnet bispedømmevis

Ved valg av varamedlemmer, fremmer valgkomiteen en valgliste med de gjenværende kandidatene som ikke er blitt valgt, ordnet bispedømmevis.

Ved nyvalg og suppleringsvalg i valgperioden kommer første og annet ledd til anvendelse så langt det passer.

§ 4-2. Valg av medlemmer

Etter valget av de leke medlemmene ved avtalevalg velger Kirkemøtet en lek kirkelig tilsatt og to prester. Det skal avgis stemme på en lek kirkelig tilsatt og to prester. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Om valget av leke medlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke medlemmer, lek kirkelig tilsatt og prester i to valgomganger i henhold til § 3-4.

§ 4-3. Valg av varamedlemmer

Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer velger Kirkemøtet varamedlemmer for prest og lek kirkelig tilsatt i en egen valgomgang. For lek kirkelig tilsatt skal det velges ett personlig varamedlem. For prestene skal det velges to varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Stemmelikhet avgjøres ved loddtrekning. I valgomgangen skal det gis stemme på en lek kirkelig tilsatt og to prester. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Om valget av leke varamedlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke varamedlemmer og varamedlemmer for lek kirkelig tilsatt og prester i samme valgomgang.

Kapittel 5. Felles bestemmelser

§ 5-1. Stemmelikhet ved flertallsvalg. Forkasting av stemmesedler

Ved stemmelikhet ved flertallsvalg gjøres det omvalg mellom kandidatene som har fått like mange stemmer. Ved fortsatt stemmelikhet treffes avgjørelsen ved loddtrekning.

Valgkomiteen skal forkaste stemmesedler som er feil utfylt.

§ 5-2. Presentasjon av kandidater

Kandidatene føres opp på listen med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet, alder, bispedømme og relevante opplysninger om kandidatene.

§ 5-3. Fratredelse

Hvis Kirkemøtet vedtar mistillit til Kirkerådets leder eller til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, plikter vedkommende å tre ut av rådet fra det tidspunkt ny leder av Kirkerådet eller nytt Kirkeråd er valgt.

Har Kirkemøtet vedtatt mistillit til sittende leder i Kirkerådet, vil vedkommende være utelukket fra å stille til gjenvalg. Har Kirkemøtet vedtatt mistillit samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, vil fratredende medlemmer, inkludert leder, kunne stille til gjenvalg.

§ 5-4. Nærmere regler ved nyvalg og suppleringsvalg

Ved nyvalg og suppleringsvalg innenfor Kirkerådets valgperiode skal Kirkemøtets valgkomité fungere som nominasjonskomité for valget hvis det gjennomføres som flertallsvalg.

Ved nyvalg i valgperioden kan Kirkemøtet med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg. Valgkomiteen ber Kirkemøtets medlemmer om å fremme forslag til kandidater til flertallsvalg innen en frist.

Ved suppleringsvalg i valgperioden ber valgkomiteen Kirkemøtets medlemmer om å fremme forslag til kandidater innen en frist.

Ved suppleringsvalg i valgperioden skal valgkomiteen fremme forslag på en til to kandidater til den plassen som står ubesatt. *Gjelder det valg av prest eller lek kirkelig tilsatt, anses alle prester og leke kirkelig tilsatte å være kandidater, jf. § 4-1 tredje ledd.*

Suppleringsvalg gjennomføres som flertallsvalg.

§ 5-4. Mindre endringer

Kirkerådet kan fastsette mindre endringer i reglene.

§ 5-5. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 14. november 2021 nr. 3434 om valg av Kirkerådet.

3. Kirkemøtet vedtar følgende forskrift om endringer i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet:

I

I forskrift 14. november 2021 nr. 3246 om regler for Kirkerådets virksomhet gjøres følgende endringer:

§ 5 skal lyde:

§ 5. Vedtaksførhet

Kirkerådet kan bare gjøre gyldig vedtak når *preses (eventuelt fungerende preses)* og minst halvparten av medlemmene, eller lovlig innkalte varamedlemmer, er til stede og avgir stemme i saken.

II

Endringen trer i kraft straks.

4. I Kirkemøtets forretningsorden vedtas følgende endring:

I

§ 3-5 nytt femte ledd skal lyde:

Valgkomiteen forbereder valg av Mellomkirkelig råd og Den norske kirkes klagenemnd til Kirkemøtets første møte i påfølgende valgperiode.

II

Endringen trer i kraft straks.

37/23 Likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet - universell utforming av og i kirken

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	37/23

Sammendrag

Interesseorganisasjoner, forsknings- og kompetansemiljøer har over lang tid påpekt at funksjonshemmede opplever barrierer for deltakelse, diskriminering og manglende representasjon i samfunnet. Dette gjelder også for Den norske kirke. Denne saken skal bidra til å synliggjøre barrierene funksjonshemmede møter i Den norske kirke, understreke betydningen av FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) og peke på sju utfordringer Den norske kirke bør ta tak i.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å gjøre følgende vedtak:

Den norske kirke skal være en kirke av alle og for alle. Dette er forankret i den kristne likeverdstanden og menneskerettighetene. For å oppnå dette må det kontinuerlig og systematisk arbeides for likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet.

Den norske kirke skal:

1. sikre og fremme deltakelse og representasjon av funksjonshemmede
2. styrke kompetanse, bevissthet og erfaringsdeling om barrierer, funksjonshemming og universell utforming
3. fjerne fysiske barrierer
4. fjerne ikke-fysiske barrierer i alt arbeid i kirken
5. være en arbeidsplass som fremmer likestilling, inkludering og mangfold også når det gjelder funksjonshemmede
6. fremme retten til tros- og livssynsutøvelse for mennesker som mottar helse- og omsorgstjenester
7. ivareta funksjonshemmedes rettigheter og universell utforming i systemer, rutiner og planer og tydeliggjøre hvem som har ansvar for hva

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Kristin Gunleiksud Raaum** fremmet følgende tillegg:

Den norske kirke skal være en kirke av alle og for alle og mennesker med funksjonsutfordringer en ressurs for kirken

Votering

Forslag 1 ble enstemmig vedtatt.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å gjøre følgende vedtak:

Den norske kirke skal være en kirke av alle og for alle og mennesker med funksjonsutfordringer en ressurs for kirken. Dette er forankret i den kristne likeverdstanden og menneskerettighetene. For å oppnå dette må det kontinuerlig og systematisk arbeides for likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet.

Den norske kirke skal:

1. sikre og fremme deltakelse og representasjon av funksjonshemmede
2. styrke kompetanse, bevissthet og erfaringsdeling om barrierer, funksjonshemming og universell utforming
3. fjerne fysiske barrierer
4. fjerne ikke-fysiske barrierer i alt arbeid i kirken
5. være en arbeidsplass som fremmer likestilling, inkludering og mangfold også når det gjelder funksjonshemmede
6. fremme retten til tros- og livssynsutøvelse for mennesker som mottar helse- og omsorgstjenester
7. ivareta funksjonshemmedes rettigheter og universell utforming i systemer, rutiner og planer og tydeliggjøre hvem som har ansvar for hva

38/23 Kirkemøtets arbeidsform

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	38/23

Sammendrag

Fra 2017 og 2021 har Kirkemøtets rolle som øverste representative organ i Den norske kirke blitt endret, og Kirkemøtets rolle og ansvar har blitt styrket. Samtidig er rammebetingelsene for Kirkemøtet endret, ved at Kirkemøtets medlemmer ikke lenger har rett til fri fra arbeid for å utøve sine demokratiske verv. Kirkemøtet 2020 ble avholdt under koronarestriksjoner, og dette ga noen erfaringer om hvordan Kirkemøtet kan gjennomføres.

Kirkerådet fremmer en sak til behandling på Kirkemøtet 2023 om Kirkemøtets arbeidsform. Kirkerådet foreslår en ny behandlingsmåte for regelsaker, med innføring av en ny regelkomité. Denne endringen foreslås gjort ved endring i Kirkemøtets forretningsorden.

Samtidig drøfter saken lengden på Kirkemøtets samlinger, og Kirkerådet foreslår å gi retningslinjer om at Kirkemøtet bør avholdes over tre–fire dager.

Saken drøfter også spørsmål om møtegodtgjørelse for Kirkemøtets medlemmer.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

1. Kirkemøtet vedtar følgende endringer i Kirkemøtets forretningsorden:

I

I Kirkemøtets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 2-4 skal lyde:

§ 2-4. Saker som angår forskrifter og annet regelverk

Kirkemøtet skal påse at saker som angår forskrifter og annet regelverk er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Saker som angår forskrifter og annet regelverk, inkludert liturgisaker, behandles direkte i plenum. Kirkerådet oppnevner saksordfører for slike saker. Endringsforslag som fremmes i plenum, oversendes en redaksjonskomité for regelsaker for nærmere behandling etter § 3-6.

Kirkemøtet skal på bakgrunn av redaksjonskomiteens innstilling ta stilling til om endringsforslag i slike saker er tilstrekkelig utredet til å vedtas. Hvis et endringsforslag ikke er tilstrekkelig utredet, kan Kirkemøtet vedta å sende det tilbake til Kirkerådet for nærmere utredning. Kirkemøtet kan i slike tilfeller også gi Kirkerådet myndighet til å treffe vedtak. Vedtak som er truffet

etter tredje punktum, skal refereres i Kirkemøtets første møte etter at vedtaket er truffet.

Ny § 3-6 skal lyde:

§ 3-6. Regelkomité

Kirkemøtet velger en regelkomité for hele valgperioden bestående av medlemmer av Kirkemøtet, inkludert én biskop. Kirkerådets medlemmer er utelukket fra å velges til ordinært medlem eller varamedlem i regelkomiteen. Regelkomiteen kan tiltres av saksordfører for den aktuelle saken.

Regelkomiteen skal vurdere om noen endringsforslag kan koordineres og/eller samstemmes, om endringsforslagene er forenlige med annet regelverk og om endringsforslag er tilstrekkelig utredet.

Hvis et endringsforslag ikke er forenlig med annet regelverk eller regelkomiteen vurderer at endringsforslaget ikke er tilstrekkelig utredet, kan regelkomiteen vurdere om forslaget kan omformuleres.

Regelkomiteen kan oversende endringsforslag som er ansett som tilstrekkelig utredet til ordinær komitébehandling. Dette skal alltid gjøres i liturgisaker. Kirkemøtet kan også selv oversende slike endringsforslag til ordinær komitébehandling.

Nåværende § 3-6 blir § 3-7.

II

Endringene trer i kraft fra 9. august 2023.

2. Kirkemøtet fastsetter følgende retningslinjer for lengden på Kirkemøtet: Kirkemøtet avholdes som én årlig sesjon som blir kortere enn tidligere. Møtet kan for eksempel avholdes over tre–fire dager, inkludert to dager i helgen. Enkeltkomiteer kan ved behov møtes en ekstra dag.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Linn Strømme Hummelvoll** fremmet forslag til nytt punkt 3.

3. Det innføres møtegodtgjørelse for alle valgte medlemmer av Kirkemøtet.

Votering

Særlig votering over vedtaks punkt 2: enstemmig vedtatt

Forslag 1: vedtatt mot en stemme

Det endrede forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

1. Kirkemøtet vedtar følgende endringer i Kirkemøtets forretningsorden:

I

I Kirkemøtets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 2-4 skal lyde:

§ 2-4. Saker som angår forskrifter og annet regelverk

Kirkemøtet skal påse at saker som angår forskrifter og annet regelverk er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Saker som angår forskrifter og annet regelverk, inkludert liturgisaker, behandles direkte i plenum. Kirkerådet oppnevner saksordfører for slike saker. Endringsforslag som fremmes i plenum, oversendes en redaksjonskomité for regelsaker for nærmere behandling etter § 3-6.

Kirkemøtet skal på bakgrunn av redaksjonskomiteens innstilling ta stilling til om endringsforslag i slike saker er tilstrekkelig utredet til å vedtas. Hvis et endringsforslag ikke er tilstrekkelig utredet, kan Kirkemøtet vedta å sende det tilbake til Kirkerådet for nærmere utredning. Kirkemøtet kan i slike tilfeller også gi Kirkerådet myndighet til å treffe vedtak. Vedtak som er truffet etter tredje punktum, skal refereres i Kirkemøtets første møte etter at vedtaket er truffet.

Ny § 3-6 skal lyde:

§ 3-6. Regelkomité

Kirkemøtet velger en regelkomité for hele valgperioden bestående av medlemmer av Kirkemøtet, inkludert én biskop. Kirkerådets medlemmer er utelukket fra å velges til ordinært medlem eller varamedlem i regelkomiteen. Regelkomiteen kan tiltres av saksordfører for den aktuelle saken.

Regelkomiteen skal vurdere om noen endringsforslag kan koordineres og/eller samstemmes, om endringsforslagene er forenlige med annet regelverk og om endringsforslag er tilstrekkelig utredet.

Hvis et endringsforslag ikke er forenlig med annet regelverk eller regelkomiteen vurderer at endringsforslaget ikke er tilstrekkelig utredet, kan regelkomiteen vurdere om forslaget kan omformuleres.

Regelkomiteen kan oversende endringsforslag som er ansett som tilstrekkelig utredet til ordinær komitébehandling. Dette skal alltid gjøres i liturgisaker. Kirkemøtet kan også selv oversende slike endringsforslag til ordinær komitébehandling.

Nåværende § 3-6 blir § 3-7.

II

Endringene trer i kraft fra 9. august 2023.

2. Kirkemøtet fastsetter følgende retningslinjer for lengden på Kirkemøtet:
Kirkemøtet avholdes som én årlig sesjon som blir kortere enn tidligere. Møtet kan for eksempel avholdes over tre–fire dager, inkludert to dager i helgen.
Enkeltkomiteer kan ved behov møtes en ekstra dag.
3. Det innføres møtegodtgjørelse for alle valgte medlemmer av Kirkemøtet.

39/23 Kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	39/23

Sammendrag

Kirkemøtet vedtok i KM 09/19 punkt 4 blant annet: «Kirkemøtet ber Kirkerådet om å gjennomgå bevilgningene til og organiseringen av spesialprestetjenesten (...)». Arbeidet har tydeliggjort behovet for en overordnet strategi på feltet. Utviklingen i tros- og livssynsfeltet og endrede relasjoner mellom staten og Den norske kirke fordrer en helhetlig gjennomtenkning og vurdering av kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjonene. Denne saken beskriver situasjonen og foreslår en strategi for kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner. Formålet er å tydeliggjøre for ansatte, institusjonene og samfunnet hvordan kirken forstår disse tjenestene, hvorfor de er viktige for enkeltmennesker, kirken, institusjonene og samfunnet, og å gi retning for en videre prioritering og satsing. Utredningen «Kirkelig tjeneste i samfunnsinstitusjoner» har vært sentral for utviklingen av saken og ligger vedlagt. Kirkemøtesaken har også vært forelagt Presteforeningen, TeoLOGene og Diakonforbundet siden de fleste kirkelige fulltidsstillinger i institusjonene tilhører disse, samt drøftet i sentralt kontaktmøte i Den norske kirke. Innspill fra disse sammenhengene er innarbeidet i saken. Kirkemøtets vedtak i denne saken vil tas inn i det videre arbeidet med kirkelig organisering og med bevilgninger til kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

Kirken skal være til stede for mennesker i ulike livssituasjoner. Tjenesten ved samfunnsinstitusjoner er en sentral del av oppdraget som landsdekkende folkekirke. Kirkemøtet vil:

- at kirkens tjeneste på samfunnsinstitusjoner fortsatt skal være sentral for kirkens oppdrag og selvforståelse
- at tjenesten i samfunnsinstitusjonene skal bidra til å ivareta det enkelte menneskets tros- og livssynsmessige rettigheter, integritet og verdighet
- at tjenesten i samfunnsinstitusjoner skal være en integrert del av kirkens arbeid over hele landet
- at Den norske kirke skal styrke helhetlig koordinering og fagutvikling av tjenesten i samfunnsinstitusjoner
- videreutvikle dialogen med politiske myndigheter og ledelse i samfunnssektorene om et relevant og tilpasset tros- og livssynstilbud i de ulike samfunnsinstitusjonene, til beste for mennesker som kommer i kontakt med tjenesten

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Olav Fykse Tveit** foreslo følgende tillegg til vedtak:

Nytt strekpunkt: At biskopene fortsatt har tilsyn med de vigslede tjenestene i samfunnsinstitusjonene etter nærmere bestemmelser.

Votering

Forslag 1 ble vedtatt ved konsensus.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

Kirken skal være til stede for mennesker i ulike livssituasjoner. Tjenesten ved samfunnsinstitusjoner er en sentral del av oppdraget som landsdekkende folkekirke. Kirkemøtet vil:

- at kirkens tjeneste på samfunnsinstitusjoner fortsatt skal være sentral for kirkens oppdrag og selvforståelse
- at tjenesten i samfunnsinstitusjonene skal bidra til å ivareta det enkelte menneskets tros- og livssynsmessige rettigheter, integritet og verdighet
- at tjenesten i samfunnsinstitusjoner skal være en integrert del av kirkens arbeid over hele landet
- at Den norske kirke skal styrke helhetlig koordinering og fagutvikling av tjenesten i samfunnsinstitusjoner
- videreutvikle dialogen med politiske myndigheter og ledelse i samfunnssektorene om et relevant og tilpasset tros- og livssynstilbud i de ulike samfunnsinstitusjonene, til beste for mennesker som kommer i kontakt med tjenesten
- at biskopene fortsatt har tilsyn med de vigslede tjenestene i samfunnsinstitusjonene etter nærmere bestemmelser.

40/23 Årsrapport Den norske kirke 2022

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	40/23

Sammendrag

Kirkerådet skal innen 1. juni 2023 avgi årsrapport for Den norske kirke til Barne- og familiedepartementet (BFD), gitt kravene i tilskuddsbrevet. Årsrapporten inkluderer regnskapsrapport for 2022, samt revisors beretning.

Årsrapporten er utformet på bakgrunn av årsrapporter fra bispedømmerådene, utviklingssamtalene med bispedømmene, samt tilgjengelige rapporter, analyser og statistikker.

For 2022 har rapporten en noe annen innretning enn tidligere år, da årsrapportene har fulgt statlig mal. Denne velger vi nå å gå noe bort fra, i samråd med Barne- og familiedepartementet.

Årsrapporten er vedlagt saken.

Forslag til vedtak

Kirkerådet godkjenner årsrapport for Den norske kirke 2022.

Møtebehandling i Kirkerådet 25.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet godkjenner årsrapport for Den norske kirke 2022.

41/23 Overordnede føringer - budsjettet 2024

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	41/23

Sammendrag

Kirkerådet skal vedta overordnet plan samt budsjett for rettssubjektet i sitt møte i desember. Rådet inviteres i denne saken til å gi signaler og føringer til sekretariatet sitt arbeid med overordnet plan- og budsjett for 2024.

Så langt i 2023 tyder den økonomiske situasjonen for rDnk på at det blir et stramt innværende år. Barne- og familiedepartementet har varslet at regjeringen vil foreslå justering i statsbudsjettet (RNB) som følge av oppdaterte anslag på pris- og lønnsveksten. Den ekstraordinære justeringen omfatter tilskuddet til Den norske kirke. Regjeringens forslag ble lagt fram for Stortinget medio mai, og vil bli behandlet i Stortinget i perioden fram til medio juni. Regjeringen har foreslått en ekstra kompensasjon til Den norske kirke på 51 mill kr.

For 2022 ble det lagt fram et budsjett i balanse, men med forbehold om usikkerhet rundt pensjonspremien. Årsregnskapet for 2022 ga et årsresultat på 1,2 mill. kr som ble lagt til egenkapitalen, ref KR 26/23. Egenkapitalen for rDnk er ennå ikke på et nivå som anses tilfredsstillende, og det er fra sekretariatets side ønskelig å ha som utgangspunkt at budsjettet ikke skal bidra til å svekke egenkapitalen, og at budsjettet som legges fram for 2024 skal være i balanse.

Saksfremstillingen ser sammenhengene mellom status økonomi (KR 26/23 og KR 42/23), Årsrapport for Dnk (KR 40/23), bispedømmenes rapportering for 2022, utviklingssamtaler gjennomført våren 2023, samt vedtatte strategi for perioden 2022-2029.

For 2024 foreslås det at arbeid med og for barn og unge i aldersgruppen 0-30 år, med særlig vekt på trosopplæring og konfirmasjonsarbeid, prioriteres.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet ber sekretariatet fremlegge et budsjett for 2024 i balanse.
2. Kirkerådet ber om at sekretariatet prioriterer å legge til rette for aktiviteter og effekter for aldersgruppen 0-30 år, med særlig vekt på trosopplæring og konfirmasjon.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Karl Johan Kirkebø** fremmet tillegg til vedtakspunkt 2:

2. Kirkerådet ber om at sekretariatet prioriterer aldersgruppen 0-30 år i tråd med signalene som ble gitt i møtet.

Forslag 2: **Karl Johan Kirkebø** fremmet nytt vedtakspunkt 3:

3. Kirkerådet ber sekretariatet prioritere arbeid med kirken som organisasjon, spesielt innen områdene digitalisering og organisering.

Forslag 3: **Kjersti Gautestad Norheim** fremmet følgende endringsforslag til vedtakspunkt 3:

Kirkerådet ber om at sekretariatet også prioriterer kirken som organisasjon (inkludert digitalisering og rekruttering) for på den måten å legge til rette for at kirken kan utføre sitt oppdrag på best mulig måte.

Votering

Forslag 1 ble enstemmig vedtatt.

Forslag 2 ble satt opp mot forslag 3 og falt med fire stemmer.

Forslag 3 ble satt opp mot forslag 2 og ble vedtatt med ti stemmer.

Det endrede forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

1. Kirkerådet ber sekretariatet fremlegge et budsjett for 2024 i balanse.
2. Kirkerådet ber om at sekretariatet prioriterer aldersgruppen 0-30 år i tråd med signalene som ble gitt i møtet.
3. Kirkerådet ber om at sekretariatet også prioriterer kirken som organisasjon (inkludert digitalisering og rekruttering) for på den måten å legge til rette for at kirken kan utføre sitt oppdrag på best mulig måte.

42/23 Den norske kirke - Økonomistatus pr 1.kvartal 2023 og fordeling av midler etter revidert nasjonalbudsjett

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	42/23

Sammendrag

Kirkerådet vedtok i desember et årsbudsjett 2023 i balanse. Budsjettet er lagt med en kostnadsramme på totalt 2 399 mill kroner.

Etter første kvartal er lønns- og driftsutgiftene i bispedømmerådene i tilnærmet budsjettbalanse, og de sentralkirkelige rådene har en besparelse på 7,6 mill kroner eller 4,3%.

Samlet har rDnk et mindreforbruk for lønns- og driftsutgiftene på 6 mill kroner eller 1,2%. I tillegg er det en positiv utvikling for finans/renter. På samme tid i fjor hadde rDnk et forsiktig merforbruk.

Regjeringen har varslet at det blir foreslått justering av statsbudsjettet (RNB) som følge av oppdaterte anslag på pris- og lønnsvekst. Den ekstraordinære justeringen omfatter tilskudd til Den norske kirke. Regjeringens forslag ble lagt fram for Stortinget 11. mai, med endelig vedtak innen utgangen av vårsesjonen. Forslaget innebærer en økning i rammetilskuddet til Den norske kirke med 51,1 mill. kr. Med forbehold om Stortingets vedtak legger administrasjonen fram forslag til fordeling av antatte midler.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet tar status økonomi pr 1. kvartal 2023 til orientering.
2. Med forbehold om Stortingets vedtak ber Kirkerådet om følgende fordeling av tildelte midler i RNB, totalt 51,1 mill. kr:
 - a. Dekke lønnsoppjøret for rDnk, samt kunne dekke økningen i pensjonskostnader. Totalt 17,4 mill. kr.
 - b. Midler til to nasjonale prestestillinger. Dette er hhv. en pilegrimsprest og en digitalprest. Totalt 1 mill. kr.
 - c. Det settes av kr 11,6 mill. til budsjettgruppe 2 og kr 0,9 mill. til budsjettgruppe 3. Økt tildeling i RNB er dermed fordelt forholdsmessig mellom budsjettgruppe 1, 2 og 3.
 - d. Det settes av en sum til Kirkelig organisering, bl a for å stimulere til bedre samarbeid og koordinering, totalt 3 mill. kr.
 - e. Det settes av en sum for å dekke generell prisstigning i bispedømmene, herunder økning i reisekostnader, totalt 7 mill. kr.
 - f. Det avsettes 2 mill. kr til tiltak for barn og unge, i tråd med foreslåtte tiltak i KR 41/23
 - g. Resterende midler, totalt 8,1 mill. kr holdes igjen i KR inntil videre.

- h. Dersom Stortingets endelige beslutning blir lavere enn regjeringens forslag følges vedtakene i prioritert orden. Ved bortfall av hele tilskuddet bortfaller hele vedtakspunkt 2.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

1. Kirkerådet tar status økonomi pr 1. kvartal 2023 til orientering.
2. Med forbehold om Stortingets vedtak ber Kirkerådet om følgende fordeling av tildelte midler i RNB, totalt 51,1 mill. kr:
 - a. Dekke lønnsoppgjøret for rDnk, samt kunne dekke økningen i pensjonskostnader. Totalt 17,4 mill. kr.
 - b. Midler til to nasjonale prestestillinger. Dette er hhv. en pilegrimsprest og en digitalprest. Totalt 1 mill. kr.
 - c. Det settes av kr 11,6 mill. til budsjettgruppe 2 og kr 0,9 mill. til budsjettgruppe 3. Økt tildeling i RNB er dermed fordelt forholdsmessig mellom budsjettgruppe 1, 2 og 3.
 - d. Det settes av en sum til Kirkelig organisering, bl a for å stimulere til bedre samarbeid og koordinering, totalt 3 mill. kr.
 - e. Det settes av en sum for å dekke generell prisstigning i bispedømmene, herunder økning i reisekostnader, totalt 7 mill. kr.
 - f. Det avsettes 2 mill. kr til tiltak for barn og unge, i tråd med foreslåtte tiltak i KR 41/23
 - g. Resterende midler, totalt 8,1 mill. kr holdes igjen i KR inntil videre.
 - h. Dersom Stortingets endelige beslutning blir lavere enn regjeringens forslag følges vedtakene i prioritert orden. Ved bortfall av hele tilskuddet bortfaller hele vedtakspunkt 2.

43/23 Kirkemøtets fordeling av midler for 2024 og orientering om budsjett 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	43/23

Sammendrag

Saken gjelder Kirkerådets forslag til vedtak i Kirkemøtet om fordeling av midler for 2024, samt Kirkerådets orientering til Kirkemøtet om budsjett for 2023 i samsvar med Kirkemøtets budsjettreglement.

Regnskapet for 2022 ble fastsatt og godkjent i Kirkerådets møte 25. mars d.å. i sak KR 26/23. Resultatet for 2022 på 1,2 mill. kroner i mindreforbruk ble vedtatt tilført egenkapitalen. Saken er lagt ved til orientering.

Stortinget vedtok et rammetilskudd for rettssubjektet Den norske kirke for 2023 på 2 394 mill. kroner. Målt mot 2022 er dette en økning på 2,99% eller 69,5 mill. kroner. Samtidig bortfalt det årlige tilskuddet fra Opplysningsvesenets fond (Ovf) i størrelsesorden 42 mill. kroner. Bortfallet medførte at tildelingen til rDnk reelt kun økte med 1,16 prosent, men ble justert opp til 1,47 prosent ved avvikling av en tilskuddsordning basert på Ovf-midler. Økningen i tildelingen var dermed lav i møte med en forventet høy pris- og årslønnsvekst, og medførte en realnedgang i budsjettene for alle. Budsjettprosessen for 2023 ble derfor utfordrende.

Barne- og familiedepartementet orienterte i februar om at regjeringen vil foreslå en justering i budsjettene innenfor statlig sektor i revidert nasjonalbudsjett. Den ekstraordinære justeringen vil omfatte tilskudd til Den norske kirke, men vil kreve Stortingets samtykke i bevilgningsvedtak.

I forbindelse med saksbehandlingen av tilsvarende sak på Kirkemøtet i 2022, ba Kirkemøtet om at Kirkemøtet gis økt innsyn i Kirkerådets økonomi og involveres i prinsipielt viktige disponeringer. Kirkerådet minner om at saksdokumentene som behandles i Kirkerådet er offentlige og legges ut på kirken.no i forkant av alle Kirkerådsmøter. Status økonomi for rDnk rapporteres til Kirkerådet fire ganger årlig. I tillegg kommer behandlinger av budsjett, regnskap samt andre saker av økonomisk betydning. Det vises i denne sammenheng også til KR 60/23 Evaluering av kontrollordningene i Den norske kirke og Kirkerådet sin rolle som styre for rettssubjektet Den norske kirke i økonomi- og virksomhetsstyringssaker.

Forslag til vedtak

Kirkerådet tilrår Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

1. Kirkemøtet tar Kirkerådets vedtak om regnskap for 2022 og budsjett for 2023 til orientering.

2. Kirkemøtet fordeler forventet rammetilskudd for 2024 med samme fordeling mellom drift og tilskudd som i 2023.

Budsjettgruppe 1: Den norske kirke drift

Kirkemøtet fastsetter en felles ramme til disposisjon for Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene. Midlene fordeles mellom rettssubjekts kostnader, Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene. Svalbard kirke får sin tildeling i tråd med eget tilskudd fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Kirkerådet avsetter midler til å dekke felleskostnader for rettssubjektet etter samme modell som tidligere. I KR 68/19 er det lagt til grunn en forventning om en årlig lønnsvekst på 3 prosent i perioden 2020-2024. Vi ser imidlertid at det 21. april inneværende år ble enighet om en ramme på 5,2 prosent for frontfagene. Det tekniske beregningsutvalget (TBU) anslo 13. mars konsumprisveksten til å være på 4,9 prosent i 2023.

Dersom fordelingen mellom drift og tilskudd opprettholdes, og det legges en føring om en økning i tilskuddet på 3 prosent, vil det medføre et driftstilskudd på 1 866 mill kr i 2024, mot 1 812 mil kr i 2023.

Budsjettgruppe 2: Den norske kirke – tilskudd

Tilskuddene relaterer seg til ulike mottakere og ordninger. Tilskudd til trosopplæring, diakoni, kirkelig undervisning og kirkemusikk. En videreføring av tilskuddene i de ovenfor nevnte kategoriene vil dermed utgjøre 557 mill. kr i 2024, mot 541 mill. kr i 2023.

Budsjettgruppe 3: Tilskudd til andre

Budsjettgruppe 3 utgjør øremerkede tilskudd til navngitte organisasjoner, i tillegg til internasjonale og økumeniske organisasjoner. Budsjettgruppen utgjorde 46 mill. kroner i 2023, og en videreføring i 2024 vil utgjøre 47 mill. kr.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet tilrår Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

1. Kirkemøtet tar Kirkerådets vedtak om regnskap for 2022 og budsjett for 2023 til orientering.
2. Kirkemøtet fordeler forventet rammetilskudd for 2024 med samme fordeling mellom drift og tilskudd som i 2023.

Budsjettgruppe 1: Den norske kirke drift

Kirkemøtet fastsetter en felles ramme til disposisjon for Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene. Midlene fordeles mellom rettssubjekts kostnader,

Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene. Svalbard kirke får sin tildeling i tråd med eget tilskudd fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Kirkerådet avsetter midler til å dekke felleskostnader for rettssubjektet etter samme modell som tidligere. I KR 68/19 er det lagt til grunn en forventning om en årlig lønnsvekst på 3 prosent i perioden 2020-2024. Vi ser imidlertid at det 21. april inneværende år ble enighet om en ramme på 5,2 prosent for frontfagene. Det tekniske beregningsutvalget (TBU) anslo 13. mars konsumprisveksten til å være på 4,9 prosent i 2023.

Dersom fordelingen mellom drift og tilskudd opprettholdes, og det legges en føring om en økning i tilskuddet på 3 prosent, vil det medføre et driftstilskudd på 1 866 mill kr i 2024, mot 1 812 mil kr i 2023.

Budsjettgruppe 2: Den norske kirke – tilskudd

Tilskuddene relaterer seg til ulike mottakere og ordninger. Tilskudd til trosopplæring, diakoni, kirkelig undervisning og kirkemusikk. En videreføring av tilskuddene i de ovenfor nevnte kategoriene vil dermed utgjøre 557 mill. kr i 2024, mot 541 mill. kr i 2023.

Budsjettgruppe 3: Tilskudd til andre

Budsjettgruppe 3 utgjør øremerkede tilskudd til navngitte organisasjoner, i tillegg til internasjonale og økumeniske organisasjoner. Budsjettgruppen utgjorde 46 mill. kroner i 2023, og en videreføring i 2024 vil utgjøre 47 mill. kr.

44/23 Oppfølging av Evaluering av kontrollordninger

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	44/23

Sammendrag

På Kirkemøtet i 2016, som en del av forberedelsene til skillet mellom stat og kirke, ble det vedtatt å etablere et kontrollutvalg for Den norske kirke, og det ble fastsatt regler for utvalgets arbeid. Ved behandling av sak KM 13/17 *Kontrollutvalg og etablering av internrevisjon 2017* ble det gitt en føring om at ordningen med internrevisjon skulle evalueres etter tre år og sees i sammenheng med resten av kontrollregimet.

Evalueringen ble gjennomført av PwC høsten 2022 og presentert for Kirkerådet og Kontrollutvalget i januar 2023. PwC viser i sin evalueringsrapport at Den norske kirke i sin styringsmodell har to ulike styringslinjer med ulik logikk. Det slås fast at kontrollordningene som er etablert for Den norske kirke, ikke er basert på eller tilpasset til de to styringslinjene.

PwC har i sin rapport kommet med en rekke observasjoner og gitt fire anbefalinger. I denne saken suppleres disse med administrasjonens forslag til videre oppfølging/tiltak.

Forslag til vedtak

- 1. Det opprettes et revisjonsutvalg under Kirkerådet med direkte linje til internrevisor**
 - a. Det fremmes en sak for Kirkemøtet 2023 med forslag om å avvike ordningen med Den norske kirkes kontrollutvalg fra og med Kirkemøtet 2024. Fra samme tidspunkt opprettes et revisjonsutvalg under Kirkerådet, og Kirkerådet tydeliggjøres som et styre for rettssubjektet Den norske kirke (rDnk).
 - b. Det utarbeides et mandat/instruks for revisjonsutvalget som legges fram for beslutning for Kirkerådet. Kirkerådet beslutter selv om de vil etablere en egen styreinstruks som mandatet hjemles i.
 - c. Revisjonsutvalget vil være en saksforberedende undergruppe av Kirkerådet med totalt 3-5 medlemmer. En til to medlemmer vil komme fra Kirkerådet. Det er viktig at utvalget innehar rett tyngde, erfaring og kompetanse til arbeidet og utvalget bør derfor suppleres med eksterne ressurser innenfor regnskap, revisjon og virksomhetsstyring. Administrasjonen vil komme tilbake med en egen sak med forslag til profil og sammensetning av revisjonsutvalget.

- d. Internrevisor vil i ny ordning rapportere til Kirkerådet og ikke til daglig leder/direktør som i dag. Det medfører at Kirkerådet er bestiller av oppdrag og er mottaker av rapporter fra internrevisor. Dette settes i verk fra Kirkemøtet 2024.
- e. Det utarbeides en egen opplæringsplan for det nye Kirkerådet som kommer på plass etter valget i 2023, slik at disse får styrket sin selvforståelse som styre for rettssubjektet. Det ses nærmere på sammensetning og antall medlemmer av KR som styre for rDnk (også ansattrepresentanter).
- f. Skillet mellom saksdokumenter i de to styringslinjene tydeliggjøres.

2. Det innføres direkterapportering fra Kirkerådet til Kirkemøtet på oppfølging av Kirkemøtets vedtak.

- a. Det legges opp til en ny rapporteringsvei der det er Kirkerådet som er ansvarlig for å utarbeide en årlig sak til Kirkemøtet om oppfølging av Kirkemøtets vedtak. Dette iverksettes fra og med 2025.
- b. Ovennevnte sak legges til den komiteen på Kirkemøtet der dette er mest hensiktsmessig.

3. Styringslinjen mellom Kirkeråd, stiftsdirektør og bispedømmeråd, særlig innenfor økonomi- og virksomhetsstyring klargjøres.

- a. Stiftsdirektørene underlegges Kirkerådets direktør i økonomi- og virksomhetsstyringen og svarer for denne. Det arbeides videre med å få på plass en disposisjonsfullmakt fra KR til bispedømmerådene med føringer for økonomistyring og kontroll.
- b. Det utarbeides en årsrapport/-melding inkludert beretning og årsregnskap for rettssubjektet. Meldingen utarbeides med henblikk på et eksternt publikum og er et felles ansvar for rDnk. Det avklares med Barne- og familiedepartementet i hvilken grad meldingen skal ivareta rapportering i forhold til tilskuddsbrevet eller om dette best ivaretas separat. Bispedømmerådene kan utarbeide en oppsummering av sitt arbeid som grunnlag for arbeidet i bispedømmerådet.
- c. Bispedømmerådernes strategiske rolle må sees inn i kirkelig organisering og finne sin form, samtidig som bispedømmene er en del av rettssubjektet. Kirkemøtets budsjettreglement og Økonomiregelverket for rettssubjektet Den norske kirke oppdateres med dette for øye og legges fram for behandling for KM og KR i 2024.
- d. Utviklingssamtalene med bispedømmene (biskop, stiftsdirektør og bispedømmerådsleder) legges om slik at det skilles mellom politisk og administrativ ledelse. Det etableres to arenaer for dette med ulikt innhold.

4. Administrasjonen iverksetter interne tiltak for i større grad gjøre vurderinger av måloppnåelse og virkninger.

Møtebehandling i Kirkerådet 25.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Linn Strømme Hummelvold** fremmet følgende endringsforslag til vedtaks punkt 1e.

«(også ansattrepresentanter)» strykes

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

- 1. Det opprettes et revisjonsutvalg under Kirkerådet med direkte linje til internrevisor**
 - a. Det fremmes en sak for Kirkemøtet 2023 med forslag om å avvike ordningen med Den norske kirkes kontrollutvalg fra og med Kirkemøtet 2024. Fra samme tidspunkt opprettes et revisjonsutvalg under Kirkerådet, og Kirkerådet tydeliggjøres som et styre for rettssubjektet Den norske kirke (rDnk).
 - b. Det utarbeides et mandat/instruks for revisjonsutvalget som legges fram for beslutning for Kirkerådet. Kirkerådet beslutter selv om de vil etablere en egen styreinstruks som mandatet hjemles i.
 - c. Revisjonsutvalget vil være en saksforberedende undergruppe av Kirkerådet med totalt 3-5 medlemmer. En til to medlemmer vil komme fra Kirkerådet. Det er viktig at utvalget innehar rett tyngde, erfaring og kompetanse til arbeidet og utvalget bør derfor suppleres med eksterne ressurser innenfor regnskap, revisjon og virksomhetsstyring. Administrasjonen vil komme tilbake med en egen sak med forslag til profil og sammensetning av revisjonsutvalget.
 - d. Internrevisor vil i ny ordning rapportere til Kirkerådet og ikke til daglig leder/direktør som i dag. Det medfører at Kirkerådet er bestiller av oppdrag og er mottaker av rapporter fra internrevisor. Dette settes i verk fra Kirkemøtet 2024.
 - e. Det utarbeides en egen opplæringsplan for det nye Kirkerådet som kommer på plass etter valget i 2023, slik at disse får styrket sin selvforståelse som styre for rettssubjektet. Det ses nærmere på sammensetning og antall medlemmer av KR som styre for rDnk.
 - f. Skillet mellom saksdokumenter i de to styringslinjene tydeliggjøres.
- 2. Det innføres direkterapportering fra Kirkerådet til Kirkemøtet på oppfølging av Kirkemøtets vedtak.**
 - a. Det legges opp til en ny rapporteringsvei der det er Kirkerådet som er ansvarlig for å utarbeide en årlig sak til Kirkemøtet om oppfølging av Kirkemøtets vedtak. Dette iverksettes fra og med 2025.

- b. Ovennevnte sak legges til den komiteen på Kirkemøtet der dette er mest hensiktsmessig.

3. Styringslinjen mellom Kirkeråd, stiftsdirektør og bispedømmeråd, særlig innenfor økonomi- og virksomhetsstyring klargjøres.

- a. Stiftsdirektørene underlegges Kirkerådets direktør i økonomi- og virksomhetsstyringen og svarer for denne. Det arbeides videre med å få på plass en disposisjonsfullmakt fra KR til bispedømmerådene med føringer for økonomistyring og kontroll.
- b. Det utarbeides en årsrapport/-melding inkludert beretning og årsregnskap for rettssubjektet. Meldingen utarbeides med henblikk på et eksternt publikum og er et felles ansvar for rDnk. Det avklares med Barne- og familiedepartementet i hvilken grad meldingen skal ivareta rapportering i forhold til tilskuddsbrevet eller om dette best ivaretas separat. Bispedømmerådene kan utarbeide en oppsummering av sitt arbeid som grunnlag for arbeidet i bispedømmerådet.
- c. Bispedømmerådernes strategiske rolle må sees inn i kirkelig organisering og finne sin form, samtidig som bispedømmene er en del av rettssubjektet. Kirkemøtets budsjettreglement og Økonomiregelverket for rettssubjektet Den norske kirke oppdateres med dette for øye og legges fram for behandling for KM og KR i 2024.
- d. Utviklingssamtalene med bispedømmene (biskop, stiftsdirektør og bispedømmerådsleder) legges om slik at det skilles mellom politisk og administrativ ledelse. Det etableres to arenaer for dette med ulikt innhold.

4. Administrasjonen iverksetter interne tiltak for i større grad gjøre vurderinger av måloppnåelse og virkninger.

45/23 Endring i Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	45/23

Sammendrag

Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke ble vedtatt av Kirkerådet i sak 54/16. I sak 77/18 ble det foretatt mindre endringer og presiseringer. I denne saken er det foreslått en endring i reglementet. Økonomiregelverket er gjennomgått i samsvar med regelverkets § 31 om revisjon av regelverket.

Det var planlagt større endringer i dette regelverket, samt Kirkemøtets budsjettreglement inneværende år, men på bakgrunn av PwC-rapporten er en større revisjon utsatt til tiltakene i forbindelse med rapporten er besluttet. I tillegg er en arbeidsgruppe i gang med å se på tilskuddsforvaltningen i rDnk, noe som også kan bidra til behov for endringer i regelverkene. Når beslutninger og tiltak i forbindelse med disse er vedtatt bør Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke og Kirkemøtets budsjettreglement gjennomgås og oppdateres. Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke fyller ut og er underordnet Kirkemøtets budsjettreglement. Begge regelverk er bygget opp etter statlig mal.

I denne saken fremmes derfor kun en endring i Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke § 13 *Oppfølging av Den norske kirkes eierinteresse mm*, der det legges opp til at det er Kirkerådet, og ikke Kirkemøtet som vedtar etablering/eierskap i aksjeselskaper eller andre selvstendige rettssubjekt. Dette er i tråd med at Kirkerådet er et styre for rDnk i saker gjeldende økonomi og virksomhetsstyring, og at det er Kirkerådet som har myndighet til å endre og vedta Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke. Det vises her også til sak KR 44/23 Evaluering av kontrollordninger i Den norske kirke.

Det foreslås å utforme en kirkemøtesak der Kirkemøtet orienteres om endringen i Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke, samt en orientering om etablering av selskaper i perioden, ref KR 96/22 (Etablering Dnk Eiendom AS) og 48/23 (Kyrkjekultur Vest as).

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet vedtar endring i Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke § 13 *Oppfølging av Den norske kirkes eierinteresser mm*. Første setning skal lyde: *Eierskap i aksjeselskapet eller andre selvstendige rettssubjekt skal godkjennes av Kirkerådet.*
2. Det utformes en Kirkemøtesak som orienterer Kirkemøtet om endringen i Økonomiregelverket, samtidig som det orienteres om opprettelsen av selskaper i perioden.

3. Det igangsettes et arbeid med en større revisjon av Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke og Kirkemøtets budsjettreglement.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Møtebehandling

Direktøren endret sitt forslag til vedtak på følgende punkt:

2. Det utformes en orienteringssak til Kirkemøtet om endringen i Økonomiregelverket, samtidig som det orienteres om opprettelsen av selskaper i perioden.

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

1. Kirkerådet vedtar endring i Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke § 13 *Oppfølging av Den norske kirkes eierinteresser mm.* Første setning skal lyde: *Eierskap i aksjeselskap eller andre selvstendige rettssubjekt skal godkjennes av Kirkerådet.*
2. Det utformes en orienteringssak til Kirkemøtet om endringen i Økonomiregelverket, samtidig som det orienteres om opprettelsen av selskaper i perioden.
3. Det igangsettes et arbeid med en større revisjon av Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke og Kirkemøtets budsjettreglement.

46/23 Kirkemøtet 2023 - saksliste og program

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	46/23

Sammendrag

Kirkemøtet 2023 avholdes på hotell Scandic Nidelven i Trondheim. Kirkerådet vedtok en foreløpig saksliste i sak KR 102/22 i desember 2022. Kirkerådet vil nå fastsette endelig saksliste. Det er meldt inn to saker innen fristen 28. april (jf. Kirkemøtets forretningsorden § 2-1 og 2-2). En sak fra Borg bispedømme, den foreslås å tas inn på sakslisten som sak KM 17/23 Endring av regler om ordning for felles menighetsråd. Sak fra Bjørgvin bispedømmeråd foreslås behandlet i Kirkerådet. Det anses ikke som nødvendig å fremme den til Kirkemøtet. Det gjelder KR 48/23 Kyrkjeleg kultursenter Vest AS.

Forslag til vedtak

I

Kirkerådet vedtar følgende saksliste til Kirkemøtet 2023:

- KM 1/23** Godkjenning av innkalling og saksliste
- KM 2/23** Kontrollutvalgets rapport om Kirkerådets oppfølging av Kirkemøtets vedtak
- KM 3/23** Valg og oppnevninger
- KM 4/23** Orienteringssaker
- KM 5/23** Kirkelig organisering - Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste, biskopens tilsyn og ledelse, og ordning for daglig ledelse
- KM 6/23** Regler for saksbehandling av liturgisaker
- KM 7/23** Likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet - universell utforming av og i kirken
- KM 8/23** Kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner
- KM 9/23** Forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om Kirkerådets virksomhet
- KM 10/23** Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet 2023
- KM 11/23** Kirkemøtets fordeling av midler 2024 og orientering om budsjett 2023
- KM 12/23** Evaluering av kontrollordningene i Den norske kirke
- KM 13/23** Kirkelig organisering –Endringer i personalreglementet og kirkeordningen m.m.
- KM 14/23** Forberedelse til Det lutherske verdensforbunds generalforsamling 2023: En kropp, en ånd, ett håp
- KM 15/23** Kirkemøtets arbeidsform
- KM 16/23** Adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetting

- KM 17/23** Endring av regler om ordning for felles menighetsråd
KM 18/23 En hellig kirke – uttalelse fra Kirkemøtet

II

Kirkerådet vedtar følgende fordeling av saker på komiteer:

Komite A: Gudstjenesteliv

- KM 6/23** Endring av regler for saksbehandling av liturgisaker
KM 17/23 Endring av regler om ordning for felles menighetsråd

Komite B: Undervisning, diakoni og samfunnsspørsmål

- KM 7/23** Likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet – universell utforming av og i kirken
KM 8/23 Kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner

Komite C: Økonomi og kirkeordning

- KM 9/22** Forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om Kirkerådets virksomhet
KM 11/23 Kirkemøtets fordeling av midler 2024 og orientering om budsjett 2023
KM 12/23 Evaluering av kontrollordningene i Den norske kirke

Komite D: Kirkeordning

- KM 5/23** Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste, biskopens tilsyn og ledelse, og ordning for daglig ledelse
KM 15/22 Kirkemøtets arbeidsform

Komite E: Personal, arbeidsgiverspørsmål og utdanning

- KM 13/22** Kirkelig organisering –endringer i personalreglementet og kirkeordningen m.m.
KM 16/23 Adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetting

Komite F: Kommunikasjon, urfolk, internasjonale og økumeniske spørsmål

- KM 14/23** Forberedelse til Det lutherske verdensforbunds generalforsamling 2023: En kropp, en ånd, ett håp
KM 10/23 Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet 2023
KM 18/23 En hellig, allmenn kirke – uttalelse fra Kirkemøtet

III

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å velge følgende som medlem av Kirkemøtets nominasjonskomité til Kirkemøtet 2024:

Leke: Agnes Sofie Engen Gjeset, Nidaros
Frode Rabbevåg, Møre
Håkon K. Varhaug, Agder- og Telemark

Lek kirkelig tilsatt: Astrid Fylling, Bjørgvin

Prest: Dag Tormod Milje, Stavanger

Møtebehandling i Kirkerådet 25.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

I

Kirkerådet vedtar følgende saksliste til Kirkemøtet 2023:

- KM 1/23** Godkjenning av innkalling og saksliste
- KM 2/23** Kontrollutvalgets rapport om Kirkerådets oppfølging av Kirkemøtets vedtak
- KM 3/23** Valg og oppnevninger
- KM 4/23** Orienteringssaker
- KM 5/23** Kirkelig organisering - Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste, biskopens tilsyn og ledelse, og ordning for daglig ledelse
- KM 6/23** Regler for saksbehandling av liturgisaker
- KM 7/23** Likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet - universell utforming av og i kirken
- KM 8/23** Kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner
- KM 9/23** Forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om Kirkerådets virksomhet
- KM 10/23** Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet 2023
- KM 11/23** Kirkemøtets fordeling av midler 2024 og orientering om budsjett 2023
- KM 12/23** Evaluering av kontrollordningene i Den norske kirke
- KM 13/23** Kirkelig organisering –Endringer i personalreglementet og kirkeordningen m.m.
- KM 14/23** Forberedelse til Det lutherske verdensforbunds generalforsamling 2023: En kropp, en ånd, ett håp
- KM 15/23** Kirkemøtets arbeidsform
- KM 16/23** Adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning
- KM 17/23** Endring av regler om ordning for felles menighetsråd
- KM 18/23** En hellig kirke – uttalelse fra Kirkemøtet

II

Kirkerådet vedtar følgende fordeling av saker på komiteer:

Komite A: Gudstjenesteliv

- KM 6/23** Endring av regler for saksbehandling av liturgisaker
- KM 17/23** Endring av regler om ordning for felles menighetsråd

Komite B: Undervisning, diakoni og samfunnsspørsmål

- KM 7/23** Likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet – universell utforming av og i kirken
- KM 8/23** Kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner

Komite C: Økonomi og kirkeordning

KM 9/22 Forskrift om regler for valg av Kirkerådet, tilhørende endring i kirkeordningen og forskrift om endring i forskrift om Kirkerådets virksomhet

KM 11/23 Kirkemøtets fordeling av midler 2024 og orientering om budsjett 2023

KM 12/23 Evaluering av kontrollordningene i Den norske kirke

Komite D: Kirkeordning

KM 5/23 Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste, biskopens tilsyn og ledelse, og ordning for daglig ledelse

KM 15/22 Kirkemøtets arbeidsform

Komite E: Personal, arbeidsgiverspørsmål og utdanning

KM 13/22 Kirkelig organisering –endringer i personalreglementet og kirkeordningen m.m.

KM 16/23 Adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetting

Komite F: Kommunikasjon, urfolk, internasjonale og økumeniske spørsmål

KM 14/23 Forberedelse til Det lutherske verdensforbunds generalforsamling 2023: En kropp, en ånd, ett håp

KM 10/23 Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet 2023

KM 18/23 En hellig, allmenn kirke – uttalelse fra Kirkemøtet

III

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å velge følgende som medlem av Kirkemøtets nominasjonskomité til Kirkemøtet 2024:

Leke: Agnes Sofie Engen Gjeset, Nidaros
Frode Rabbevåg, Møre
Håkon K. Varhaug, Agder- og Telemark

Lek kirkelig tilsatt: Astrid Fylling, Bjørgvin

Prest: Dag Tormod Milje, Stavanger

47/23 Forberedelse til Det lutherske verdensforbunds generalforsamling 2023: *Én kropp, én Ånd, ett håp* (KM-sak)

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	47/23

Sammendrag

Det lutherske verdensforbund (LVF) avholder sin 13. generalforsamling 13.-19. september 2023 i Krakow, Polen. Generalforsamlingen er det høyeste beslutningsorganet i LVF og møtes hvert 6 år. Den velger president og et nytt råd på 48 medlemmer og skal legge føringer for LVFs arbeid fram mot 2030. I tillegg til de formelle sidene er generalforsamlingen også et unikt uttrykk for luthersk globalt fellesskap. Den norske kirke har gjennom årene både bidratt til og fått mye tilbake gjennom dette lutherske fellesskapet.

Temaet for generalforsamlingen er *Én kropp, én Ånd, ett håp* og refererer til Efeserbrevet 4,4. Teologiske og aktuelle refleksjoner om tema/undertema vil prege mye av samlingen.

Kirkemøtet inviteres til å bekrefte Den norske kirkes forpliktende medlemskap i LVF, gjøre seg kjent med viktige hovedtemaer for generalforsamlingen, samt gi delegasjonen fra Den norske kirke både noen overordnede føringer og et nødvendig handlingsrom til å foreta konkrete vurderinger under generalforsamlingens gang.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

1. Kirkemøtet fastholder at fellesskapet i Det lutherske verdensforbund (LVF) beriker og forplikter Den norske kirke, og takker for det betydelige arbeidet som gjøres, ikke minst for verdifullt ressursmateriale til generalforsamlingen.
2. Kirkemøtet bekrefter at det diakonale, misjonale og økumeniske arbeidet i LVF er viktig. Med generalforsamling i Polen vil Kirkemøtet særlig framheve LVFs omfattende humanitære arbeid for flyktninger etter den russiske invasjonen av Ukraina, men også arbeid for flyktninger og migranter i mange andre land.
3. Kirkemøtet ber delegasjonen til LVFs 13. generalforsamling ha forventninger om å bli inspirert og utfordret av andre kirker disse dagene, både når det gjelder gudstjenesteliv, bønn og tjeneste, og å ta med slike impulser tilbake til Den norske kirke. Kirkemøtet ber også om at det legges til rette for at hele kirken kan bli kjent med generalforsamlingens tema, liturgier, hovedbudskap og annet relevant materiale i etterkant.
4. Kirkemøtet ber delegasjonen særlig legge vekt på å dele refleksjoner og erfaring med søsterkirker når det gjelder å

- legge til rette for at ungdom deltar i kirkens liv med sine erfaringer
- Tydeliggjøre menneskeverd og ikke-diskriminering for alle, særlig for jøder, rom, LHBT+ og mennesker med nedsatt funksjonsevne som ble ofre for nazistenes utryddelsesleirer
- Forplikte kirken i kamp mot antisemittisme
- møte den økende økonomiske ulikheten i verden med aktuelle handlinger for skatterettferdighet
- arbeide for avkolonialisering av teologi og kirker og bidra til forsoning
- forvalte naturressurser på en måte som samtidig verner om skaperverket og urfolksrettigheter
- aktivt bidra til å følge opp klimaavtalen fra Paris og bærekraftsmålene (Agenda 2030)
- fortsette arbeidet for kjønnsrettferdighet

Møtebehandling i Kirkerådet 25.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Olav Fykse Tveit** fremmet følgende tilleggsforslag til vedtakspunkt 4:

med tanke på generalforsamlingens tema *Én kropp, én Ånd, ett håp*

Forslag 2: **Karin-Elin Berg** fremmet følgende tilleggsforslag til vedtakspunkt 4 kulepunkt 2:

og andre grupper

Votering

Forslagene ble vedtatt med konsensus.
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

1. Kirkemøtet fastholder at fellesskapet i Det lutherske verdensforbund (LVF) beriker og forplikter Den norske kirke, og takker for det betydelige arbeidet som gjøres, ikke minst for verdifullt ressursmateriale til generalforsamlingen.
2. Kirkemøtet bekrefter at det diakonale, misjonale og økumeniske arbeidet i LVF er viktig. Med generalforsamling i Polen vil Kirkemøtet særlig framheve LVFs omfattende humanitære arbeid for flyktninger etter den russiske invasjonen av Ukraina, men også arbeid for flyktninger og migranter i mange andre land.
3. Kirkemøtet ber delegasjonen til LVFs 13. generalforsamling ha forventninger om å bli inspirert og utfordret av andre kirker disse dagene, både når det gjelder gudstjenesteliv, bønn og tjeneste, og å ta med slike impulser tilbake til Den norske kirke. Kirkemøtet ber også om at det legges til rette for at hele kirken kan bli kjent

med generalforsamlingens tema, liturgier, hovedbudskap og annet relevant materiale i etterkant.

4. Kirkemøtet ber delegasjonen særlig legge vekt på å dele refleksjoner og erfaring med søsterkirker med tanke på generalforsamlingens tema *Én kropp, én Ånd, ett håp* når det gjelder å

- legge til rette for at ungdom deltar i kirkens liv med sine erfaringer
- Tydeliggjøre menneskeverd og ikke-diskriminering for alle, særlig for jøder, rom, LHBT+, mennesker med nedsatt funksjonsevne og andre grupper som ble ofre for nazistenes utryddelsesleirer
- Forplikte kirken i kamp mot antisemittisme
- møte den økende økonomiske ulikheten i verden med aktuelle handlinger for skatterettferdighet
- arbeide for avkolonialisering av teologi og kirker og bidra til forsoning
- forvalte naturressurser på en måte som samtidig verner om skaperverket og urfolksrettigheter
- aktivt bidra til å følge opp klimaavtalen fra Paris og bærekraftsmålene (Agenda 2030)
- fortsette arbeidet for kjønnsrettferdighet

48/23 Kyrkjekultur Vest as

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	48/23

Sammendrag

Bjergvin bispedømmeråd og Bergen kirkelige fellesråd ønsker å etablere et aksjeselskap sammen – Kyrkjekultur Vest as. Bjergvin bispedømmeråd ønsker at det legges fram en sak for Kirkerådet, og deretter Kirkemøtet, der rDnk blir deleier i det nyetablerte ideelle aksjeselskapet Kyrkjekultur Vest as. Bispedømmet ønsker å gjøre dette som en oppfølging av Kirkemøtets vedtak KM 11/18 Rapport og veivalg for Den norske kirkes kunst og kultursatsing vedtakspunkt 8: Kirkelige kultursentra.

Bjergvin bispedømmeråd har i brev av 11. april 2023 anmodet om at Kirkerådet anbefaler at Kirkemøtet godkjenner at rDnk blir deleier i det ideelle aksjeselskapet Kyrkjekultur Vest as med 49% eierandel. Det åpnes for flere eiere, men pr i dag er det kun Bergen kirkelige fellesråd som i tillegg går inn på eiersiden. Det vises til Økonomiregelverket for rettssubjektet Den norske kirkre, § 13: «Eierskap i aksjeselskap eller andre selvstendige rettssubjekter skal godkjennes av Kirkemøtet». Etablering og eie av aksjeselskaper kan kun skje i regi av rettssubjektet, rDnk.

Formål med etableringen er å synliggjøre og styrke den kirkefaglige kulturkompetansen i hele Bjergvin bispedømme, og slik utvikle kirken som kulturaktør og kulturarena.

Det vises til organisering av tilsvarende aktiviteter i Oslo og Bodø hvor stiftelses form er lagt til grunn for Oslo, og en annen organisasjonsform i Bodø.

Administrasjonen legger saken fram for Kirkerådet.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet gir direktøren fullmakt til å bidra til å etablere aksjeselskapet Kyrkjekultur Vest AS sammen med Bergen kirkelige fellesråd med en aksjekapital på kr 50 000, hvorav rDnk sin eierandel er 49%.
2. Kirkemøtet orienteres om beslutningen om etablering av selskapet, ref KR 45/23 – eventuelt legges saken om etablering fram som egen vedtakssak.

Møtebehandling i Kirkerådet 25.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

1. Kirkerådet gir direktøren fullmakt til å bidra til å etablere aksjeselskapet Kyrkjekultur Vest AS sammen med Bergen kirkelige fellesråd med en aksjekapital på kr 50 000, hvorav rDnk sin eierandel er 49%.
2. Kirkemøtet orienteres om beslutningen om etablering av selskapet, ref KR 45/23.

49/23 Endringer i personalreglementet og kirkeordningen m.m.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	49/23

Personalreglementet

Som en del av arbeidet med ny organisering av Den norske kirke vedtok Kirkemøtet i 2022 at det skal utarbeides et felles personalreglement for hele trossamfunnet. Dette skal bidra til en enhetlig og effektiv personalforvaltning som er gjenkjennelig i hele kirken. Det er lagt opp til at et nytt personalreglement kan bli vedtatt på Kirkemøtet i 2025.

Som en del av dette presiserte komiteen i Kirkemøtet at tilsetting i partssammensatt utvalg skal være hovedregel ved tilsettinger i Den norske kirke, også for prester som er ansatt i rettssubjektet Den norske kirke. Disse ansettes i dag av bispedømmerådet. Et første skritt er å innføre en ordning med tilsetting av prester i partssammensatt utvalg gjennom endringer i det eksisterende personalreglementet.

Kirkerådet foreslår at tilsetting av prester i rettssubjektet Den norske kirke skal gjøres i et tilsettingsråd som erstatter bispedømmerådet som tilsettende myndighet. Tilsettingsrådet skal være partssammensatt og bestå av stiftsdirektør eller en som er oppnevnt av stiftsdirektøren som leder, prost, menighetsrådsrepresentant og arbeidstakerrepresentant.

Videre foreslår Kirkerådet å fjerne dagens ordning med innstillingsråd og gi innstillingsmyndighet til stillingens nærmeste overordnede som vil være prosten.

I tillegg foreslår Kirkerådet endringer som er nødvendige som følge av innføringen av tilsettingsutvalg for prester. Det er ikke gjort andre endringer eller redigeringer. Dette kan gjøre reglene uoversiktlige og vanskelige å lese, men det er ikke ønskelig å gjøre større endringer nå. I arbeidet med et nytt og felles personalreglement vil tilgjengelighet og oversiktlig framstilling være viktig.

Endringene vil tre i kraft når de er vedtatt på Kirkemøtet. Likevel vil tilsettingsprosesser som er påbegynt når endringene trer i kraft, fullføres etter dagens ordning.

Selv om de foreslåtte endringene er ment å være en varig endring, vil arbeidet med et felles personalreglement fram mot 2025 også kunne påvirke reglene om partssammensatte tilsettingsutvalg for prester.

Saken ble i januar 2023 sendt på høring til blant annet alle bispedømmeråd og biskoper, arbeidstakerorganisasjoner og et utvalg menighetsråd og kirkelige fellesråd. Høringsinstansene støttet med enkelte unntak forslaget fra Kirkerådet, men det kom flere forslag til endringer, særlig om sammensetningen av et tilsettingsutvalg.

Saken har også i tråd med Hovedavtalen § 9-4-2 1. l) vært drøftet med arbeidstakerorganisasjonene i kontaktmøte 10. mai 2023. Protokoll fra drøftingen er vedlagt.

Kirkeordningen

Det er foreslått fire endringer i kirkeordningen. To av endringene er rent språklige endringer.

Den gamle betegnelsen *fylkesmannen* byttes i § 8 ut med *statsforvalteren*. I § 42 gjøres språklige endringer i omtalen av språkloven.

I § 14 er det foreslått å ta inn et unntak fra kravet om menighetsmøte for å behandle endringer i soknegrensene i de tilfellene dette er en følge av endringer i kommunegrensene. I slike tilfeller kan ikke menigheten eller andre kirkelige organer påvirke endringene, og det er derfor unødvendig å gjennomføre menighetsmøte i slike saker. Det har vært vurdert som unødvendig å ha dette forslaget på høring.

Kirkemøtet vedtok i sak KM 10/22 at lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg skal være fast og medlem av Kirkemøtet. Dette foreslås tatt inn i kirkeordningen § 27. Ettersom saken bare er en oppfølging og reglementsfasting av Kirkemøtets vedtak mener Kirkerådet at det ikke har vært nødvendig å ha saken på høring i denne omgangen. Spørsmålet om lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg var på høring før behandlingen av KM 10/22.

Kirkemøtets forretningsorden

Forslaget til endringer i Kirkemøtets forretningsorden er en oppfølging av vedtaket i KM 10/22 om lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg og forslaget ovenfor om endring i kirkeordningen § 27. Det har vært vurdert som unødvendig å ha også dette forslaget på høring.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

1. Endringer i personalreglementet

I

I personalreglement for Den norske kirke, fastsatt av Kirkemøtet 1. april 2019, gjøres følgende endringer:

§ 7 første og andre ledd skal lyde:

Ved tilsetting av menighetsprest og spesialprest er *tilsettingsrådet* tilsettende myndighet og *prosten* innstillende myndighet. *Som medlem av tilsettingsrådet, avgir prosten forslag om tilsetting i stedet for innstilling.*

Ved tilsetting av prost er bispedømmerådet tilsettende myndighet og innstillingsrådet innstillende myndighet.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Tilsettingsrådets og innstillingsrådets sammensetning ved tilsetting av prester og proster

Tilsettingsrådet for prester består av stiftsdirektøren, eller den denne gir fullmakt, vedkommende prost, én representant for det eller de berørte menighetsrådene og én representant for arbeidstakerne.

Ved tilsetting av spesialprest deltar ikke representant for menighetsråd.

Stiftsdirektøren eller den denne har gitt fullmakt er leder for tilsettingsrådet.

Innstillingsrådet for proster består av en prost oppnevnt av biskopen, stiftsdirektøren eller den denne gir fullmakt, én representant for arbeidstakerne og én representant for det eller de berørte menighetsråd.

Prosten er leder for innstillingsrådet.

Den arbeidstakerorganisasjonen som organiserer flest prester i bispedømmet, oppnevner ett medlem med personlig varamedlem. Oppnevningen kan skje for fire eller to år. Arbeidstakerrepresentanten skal ivareta interessene til samtlige søkere. Medlem og varamedlem av bispedømmerådet er utelukket fra å være medlem av innstillingsrådet.

Det berørte menighetsråd utpeker én representant blant dets valgte medlemmer til innstillingsrådet og tilsettingsrådet. Der flere menighetsråd er berørt, utpeker de i fellesskap én representant blant de valgte medlemmene. Ved tilsetting av prost skal vedkommende representant være fra menighetsrådet ved prostesetet.

§ 11 tredje ledd skal lyde:

De søkere som synes å være best kvalifisert, skal innkalles til intervju. Ved tilsetting av prest avgjør biskopen dette i samråd med stiftsdirektøren. Er det blant de kvalifiserte søkerne personer med funksjonsnedsettelse eller nedsatt arbeidsevne, skal minst én av disse innkalles til intervju. Personer i innstillende myndighet kan dessuten kreve at andre kvalifiserte søkere innkalles. Ved tilsetting av prest kan medlemmer av tilsettingsrådet kreve at andre kvalifiserte søkere innkalles. Det vurderes konkret om søkere som er kjent fra før, skal innkalles.

§ 12 nytt tredje ledd skal lyde:

Ved intervju av søkere til stilling som prest kan også øvrige medlemmer av tilsettingsrådet delta.

§ 12 nåværende tredje til niende ledd blir fjerde til tiende ledd

§ 17 nytt tredje ledd skal lyde:

Tilsettingssaker i tilsettingsråd for prester skal behandles i møte.

§ 17 nåværende tredje til sjuende ledd blir fjerde til åttende ledd

§ 18 fjerde ledd skal lyde:

Før *tilsettende myndighet* treffer vedtak om tilsetting av person som er vigslet til prest i et annet kirkesamfunn, skal biskopen etter samtale med søkeren ha funnet vedkommende skikket for prestedtjeneste i Den norske kirke og mottatt vedkommendes løfte om å utføre denne tjeneste i overensstemmelse med Den norske kirkes lære og ordninger. Tilsvarende gjelder for personer som er innstilt til en prest under utdanning-stilling.

§ 23 andre ledd skal lyde:

I sak om menighetsprest, prost eller spesialprest hvor *tilsettingsrådet eller bispedømmerrådet* er tilsettende myndighet og der saken krever rask avgjørelse, kan vedtak om suspensjon etter arbeidsmiljølovens bestemmelser også treffes av biskopen i samråd med bispedømmerrådets leder. På samme vilkår kan preses treffe vedtak om suspensjon av biskop.

II

Endringene trer i kraft straks.

2. Endringer i kirkeordningen

I

I kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke gjøres følgende endringer:

§ 8 sjette ledd annet punktum skal lyde:

Bispedømmerrådet utøver den myndighet som i inndelingslova er lagt til *statsforvalteren*.

§ 14 annet ledd skal lyde:

Før vedkommende myndighet treffer avgjørelse, skal menighetsmøtet gis anledning til å uttale seg om oppføring eller nedlegging av kirke og om deling, sammenslåing eller andre endringer i grensene for sokn. *Dette gjelder likevel ikke når endringer i soknegrensene er en følge av endringer i kommunegrenser.*

§ 27 skal lyde:

Kirkemøtet består av preses i Bispemøtet, medlemmene av bispedømmerådene, *lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg* og *lederen av Samisk kirkeråd*. *Kirkemøtet fastsetter nærmere regler for valg av de to sistnevnte.*

§ 42 fjerde ledd skal lyde:

Bokmål og nynorsk er likeverdige *skriftspråk* i kirkelige organer. For kirkelige organer som opptrer på vegne av rettssubjektet Den norske kirke, anvendes *språklovas* regler om statsorgan for så vidt gjelder den administrative delen av virksomheten.

II

Endringene trer i kraft straks, med unntak av § 27, som trer i kraft fra 1. januar 2024.

3. Endringer i Kirkemøtets forretningsorden

I

I Kirkemøtets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 1-3. skal lyde:

Kirkemøtet består av *preses i Bispemøtet*, medlemmene av bispedømmerådene, *lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg* og lederen av Samisk kirkeråd.

§ 1-4 første ledd skal lyde:

Med tale- og forslagsrett møter:

- leder av Mellomkirkelig råd, så fremt vedkommende ikke er valgt medlem av Kirkemøtet,
- *tre* representanter for Ungdommens kirkemøte,
- én representant for hver av utdanningsinstitusjonene som tildeler graden cand.theol., oppnevnt av institusjonene selv,
- første varamedlem for døvemenighetenes medlem i Oslo bispedømmeråd, og
- avtroppende medlemmer av Kirkerådet.

II

Endringene trer i kraft fra 1. januar 2024.

Møtebehandling i Kirkerådet 25.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

1. Endringer i personalreglementet

I

I personalreglement for Den norske kirke, fastsatt av Kirkemøtet 1. april 2019, gjøres følgende endringer:

§ 7 første og andre ledd skal lyde:

Ved tilsetting av menighetsprest og spesialprest er tilsettingsrådet tilsettende myndighet og prosten innstillende myndighet. Som medlem av tilsettingsrådet, avgir prosten forslag om tilsetting i stedet for innstilling.

Ved tilsetting av prost er bispedømmerrådet tilsettende myndighet og innstillingsrådet innstillende myndighet.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Tilsettingsrådets og innstillingsrådets sammensetning ved tilsetting av prester og proster

Tilsettingsrådet for prester består av stiftsdirektøren, eller den denne gir fullmakt, vedkommende prost, én representant for det eller de berørte menighetsrådene og én representant for arbeidstakerne.

Ved tilsetting av spesialprest deltar ikke representant for menighetsråd.

Stiftsdirektøren eller den denne har gitt fullmakt er leder for tilsettingsrådet.

Innstillingsrådet for proster består av en prost oppnevnt av biskopen, stiftsdirektøren eller den denne gir fullmakt, én representant for arbeidstakerne og én representant for det eller de berørte menighetsråd.

Prosten er leder for innstillingsrådet.

Den arbeidstakerorganisasjonen som organiserer flest prester i bispedømmet, oppnevner ett medlem med personlig varamedlem. Oppnevningen kan skje for fire eller to år. Arbeidstakerrepresentanten skal ivareta interessene til samtlige søkere. Medlem og varamedlem av bispedømmerrådet er utelukket fra å være medlem av innstillingsrådet.

Det berørte menighetsråd utpeker én representant blant dets valgte medlemmer til innstillingsrådet og tilsettingsrådet. Der flere menighetsråd er berørt, utpeker de i fellesskap én representant blant de valgte medlemmene. Ved tilsetting av prost skal vedkommende representant være fra menighetsrådet ved prostesetet.

§ 11 tredje ledd skal lyde:

De søkere som synes å være best kvalifisert, skal innkalles til intervju. Ved tilsetting av prest avgjør biskopen dette i samråd med stiftsdirektøren. Er det blant de kvalifiserte søkerne personer med funksjonsnedsettelse eller nedsatt arbeidsevne, skal minst én av disse innkalles til intervju. Personer i innstillende myndighet kan

dessuten kreve at andre kvalifiserte søkere innkalles. *Ved tilsetting av prest kan medlemmer av tilsettingsrådet kreve at andre kvalifiserte søkere innkalles.* Det vurderes konkret om søkere som er kjent fra før, skal innkalles.

§ 12 nytt tredje ledd skal lyde:

Ved intervju av søkere til stilling som prest kan også øvrige medlemmer av tilsettingsrådet delta.

§ 12 nåværende tredje til niende ledd blir fjerde til tiende ledd

§ 17 nytt tredje ledd skal lyde:

Tilsettingssaker i tilsettingsråd for prester skal behandles i møte.

§ 17 nåværende tredje til sjuende ledd blir fjerde til åttende ledd

§ 18 fjerde ledd skal lyde:

Før tilsettende myndighet treffer vedtak om tilsetting av person som er vigslet til prest i et annet kirkesamfunn, skal biskopen etter samtale med søkeren ha funnet vedkommende skikket for prestedtjeneste i Den norske kirke og mottatt vedkommendes løfte om å utføre denne tjeneste i overensstemmelse med Den norske kirkes lære og ordninger. Tilsvarende gjelder for personer som er innstilt til en prest under utdanning-stilling.

§ 23 andre ledd skal lyde:

I sak om menighetsprest, prost eller spesialprest hvor tilsettingsrådet eller bispedømmerrådet er tilsettende myndighet og der saken krever rask avgjørelse, kan vedtak om suspensjon etter arbeidsmiljølovens bestemmelser også treffes av biskopen i samråd med bispedømmerrådets leder. På samme vilkår kan preses treffe vedtak om suspensjon av biskop.

II

Endringene trer i kraft straks.

2. Endringer i kirkeordningen

I

I kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke gjøres følgende endringer:

§ 8 sjette ledd annet punktum skal lyde:

Bispedømmerrådet utøver den myndighet som i inndelingslova er lagt til statsforvalteren.

§ 14 annet ledd skal lyde:

Før vedkommende myndighet treffer avgjørelse, skal menighetsmøtet gis anledning til å uttale seg om oppføring eller nedlegging av kirke og om deling, sammenslåing eller andre endringer i grensene for sokn. *Dette gjelder likevel ikke når endringer i soknegrensene er en følge av endringer i kommunegrenser.*

§ 27 skal lyde:

Kirkemøtet består av preses i Bispemøtet, medlemmene av bispedømmerådene, *lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg* og *lederen av Samisk kirkeråd*. *Kirkemøtet fastsetter nærmere regler for valg av de to sistnevnte.*

§ 42 fjerde ledd skal lyde:

Bokmål og nynorsk er likeverdige *skriftspråk* i kirkelige organer. For kirkelige organer som opptrer på vegne av rettssubjektet Den norske kirke, anvendes *språklovas* regler om *statsorgan* for så vidt gjelder den administrative delen av virksomheten.

II

Endringene trer i kraft straks, med unntak av § 27, som trer i kraft fra 1. januar 2024.

3. Endringer i Kirkemøtets forretningsorden

I

I Kirkemøtets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 1-3. skal lyde:

Kirkemøtet består av *preses i Bispemøtet*, medlemmene av bispedømmerådene, *lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg* og *lederen av Samisk kirkeråd*.

§ 1-4 første ledd skal lyde:

Med tale- og forslagsrett møter:

- leder av Mellomkirkelig råd, så fremt vedkommende ikke er valgt medlem av Kirkemøtet,
- *tre* representanter for Ungdommens kirkemøte,
- én representant for hver av utdanningsinstitusjonene som tildeler graden cand.theol., oppnevnt av institusjonene selv,
- første varamedlem for døvemenighetenes medlem i Oslo bispedømmeråd, og
- avtroppende medlemmer av Kirkerådet.

II

Endringene trer i kraft fra 1. januar 2024.

50/23 Kirkelig organisering - Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste, biskopens tilsyn og ledelse, og ordning for daglig ledelse – KM 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	50/23

Sammendrag

Bakgrunn

Kirkemøtet traff i 2022 et prinsippvedtak om det videre arbeidet med ny kirkelig organisering (sak KM 10/22). Kirkerådet har lagt opp til at det videre utviklingsarbeidet skal skje skrittvis, og at det skal legges fram saker til behandling på kirkemøtene i 2023, 2024 og 2025. For 2023 er det lagt opp til at Kirkemøtet kan legge rammer for videre framdrift og gi føringer for videre arbeid med regelverk om folkevalgte som kirkelig styringstjeneste, biskopens tilsyn og ledelse, og ordning for daglig ledelse.

Kirkerådet har etablert flere kanaler for å legge til rette for bred involvering i det videre utviklingsarbeidet med kirkelig organisering. Det er opprettet en struktur for samråd mellom soknets organer og Kirkerådet og mellom soknets organer og bispedømmerådet. Det er også lagt til rette for involvering av de ansatte, tillitsvalgte og representanter for de tillitsvalgte, og ansattes organisasjoner. Videre har direktøren opprettet et programstyre bestående av andre ledere i Kirkerådets sekretariat, et utvalg av ansatte ledere i bispedømmene og de kirkelige fellesrådene og en representant fra KA. Programstyret gir råd i arbeidet med ny organisering.

Disse prosessene har påvirket arbeidet med Kirkerådets saksfremlegg til Kirkemøtet 2023. Samtidig har de vist at det er et stort potensial for videre dialog og samhandling i kirken, og at samarbeid er avgjørende både for at kirkeorganisasjonen skal fungere godt i dag og for at målsettingene med endringsarbeid skal kunne realiseres. Kirkelige råd, ansatte og frivillige må jobbe godt sammen for at kirkens samlede ressurser skal forvaltes til det beste for medlemmene og samfunnet. Kirkerådet vil derfor også i det videre arbeidet legge stor vekt på tiltak som involverer bredt, bygger kultur for samhandling og stimulerer til felles innsats.

Kirkeorganisering i et luthersk perspektiv

Styringen av Den norske kirke har utgangspunkt i en luthersk kirkeforståelse av kirken som samfunnet av de hellige, dvs. alle døpte, og det er menigheten som helhet, dvs. alle døpte medlemmer, som sitter med styringsfullmakten. Kirken har også en særskilt tjeneste med å forkynne evangeliet og forvalte sakramentene.

Den norske kirke har gjennom de siste hundre årene utviklet egne demokratiske styringsorganer som representerer fellesskapet av medlemmer på alle nivåer i kirken.

Samtidig har Den norske kirke foretatt en generell avklaring av forholdet mellom de kirkelige rådene og tjenesten med ord og sakrament, hvor kirkelig styringsmyndighet konstitueres ved at menighetens og kirkens folkevalgte representanter og representant for den særskilte tjenesten med ord og sakrament (prest, prost og biskop) sammen utgjør styringsorganer på alle kirkens nivåer.

Delegering av arbeidsgiverfunksjoner for prester til kirkelig fellesråd

Kirkemøtet traff i 2022 et prinsippvedtak om fremtidig modell med samlet og samordnet utøvelse av arbeidsgiverfunksjoner, men der prestene fortsatt skal ha rettssubjektet Den norske kirke som arbeidsgiver. Det lå som premiss i modellen at kirkelig fellesråd er det organet hvor samordningen skal skje. Det innebærer at de fleste arbeidsgiverfunksjonene for prestene blir delegert fra rettssubjektet Den norske kirke til fellesrådet, som også er arbeidsgiverorgan for dem som har soknet som arbeidsgiver.

Kirkemøtet satte i sitt vedtak også noen andre premisser for samlet utøvelse av arbeidsgiverfunksjoner. De viktigste er følgende:

- Prestetjenesten må fortsatt organiseres under prostens ledelse, og ha prostiet som tjenesteområde
- Det skal ikke være noe krav om sammenslåing av kirkelige fellesråd. Eventuelt samarbeid må vokse frem nedenfra og ut fra lokale forutsetninger.

Samtidig understreket Kirkemøtet at det bør stimuleres til etablering av samarbeid mellom fellesråd som ønsker det, i tett kontakt med de berørte kommunene.

Modellen legger opp til at ansettelse av kirkelige medarbeidere, også prester, som hovedregel blir besluttet i partssammensatte utvalg, og at dette skal skje innenfor rammen av et felles personalreglement for hele Den norske kirke. Videre innebærer modellen felles daglig ledelse av alle som arbeider i soknene, ved kirkelig fellesråd. En utfordring med en slik ordning er at prostier og fellesrådsområder i liten grad sammenfaller. Der prostiet inneholder flere fellesrådsområder, ligger det dermed ikke til rette for at prestene kan overføres, fordi det i realiteten ikke vil gi en felles daglig ledelse for alle som jobber sammen lokalt.

Kirkerådets vurdering er derfor at en overføring av arbeidsgiverfunksjoner for prester til kirkelige fellesråd i første omgang bare bør skje der fellesrådsområdet dekker samme område som et prosti (gjelder i dag åtte kommuner) og der kommunen inneholder flere prostier. For den siste gruppen, som gjelder de fire største byene, bør det vurderes tilpassede ordninger.

Det bør i tiden fremover igangsettes en gjennomgang av prostistrukturen, samtidig som Kirkerådet, sammen med KA, vil arbeide målrettet for å stimulere til samarbeid mellom fellesråd som ønsker det.

Når det gjelder de prestene som ikke blir overført til fellesrådet, foreslår Kirkerådet at bispedømmerådet fortsatt er arbeidsgiverorgan for disse, men en vil vurdere endringer i ansvarsdelingen mellom bispedømmerådet ved stiftsdirektøren og biskopen, slik at ansvaret for daglig ledelse kan ligge hos bispedømmerådet og til

stiftsdirektøren som daglig leder, men hvor biskopen kan beholde et kirkefaglig ansvar utover tilsynet.

De valgte styringstjeneste

Kirkemøtet vedtok i 2022 at ansvaret til folkevalgte styringsorganer og deres valgte ledere i Den norske kirke skal tydeliggjøres og rammevilkårene styrkes. Dette saksområdet vil etter planen også bli behandlet av Kirkemøtet i 2024. I denne omgangen peker Kirkerådet på behovet for god opplæring gjennom hele valgperioden samt behovet for tilstrekkelig administrativ støtte.

Videre peker Kirkerådet på at tjenesten som valgt medlem av et kirkelig råd bør tydeliggjøres som en nødvendig tjeneste i Den norske kirke. Kirkerådet vil komme tilbake til hvordan dette kan komme til uttrykk, for eksempel ved at den stadfestes i en ny bestemmelse i kirkeordningen.

Ordning for daglig ledelse

Kirkemøtets vedtak forutsetter en todelt daglig ledelse, hvor de som betegnes som «kirkefaglig» og «administrativ» leder skal være sidestilt. Videre forutsetter vedtaket at prostens skal utøve kirkefaglig ledelse, og at prestetjenesten organiseres under prostens ledelse med prostiet som tjenestedistrikt.

Kirkerådet har ikke forstått vedtaket slik at todelt daglig ledelse må medføre at det er to daglige ledere. Det er flere prinsipielle og praktiske grunner til at det kan være mest hensiktsmessig at én person har funksjonen som daglig leder som rapporterer til fellesrådet, og står som virksomhetens representant i offentlige registre. Dette gir en ryddig og oversiktlig organisering som Kirkerådet mener bør videreføres.

Kirkerådet går derfor inn for at ansvaret for den praktiske arbeidsledelsen blir delt ved at det opprettes en positivt definert funksjon som kirkefaglig leder som opptrer på vegne av fellesrådet. Det følger av Kirkemøtets vedtak at prostens er den som får en slik funksjon. Kirkerådet legger til grunn at prostens kirkefaglige lederoppgaver, både for ansatte med soknet som arbeidsgiver og for prestene, kan fastsettes i regelverk som vedtas av Kirkemøtet. Med unntak av gravplassforvaltningen vil den kirkefaglige ledelsen omfatte svært mye av det som skjer i menighetene. Det må også ligge en avgrensing i funksjonen som faglig leder – det vil være å samordne og lede den faglige virksomheten for alle ansatte i fellesrådsområdet.

En funksjon som kirkefaglig leder vil påvirke mandatet til daglig leder, men begge vil være under styring av fellesrådet. En nærmere beskrivelse av hvordan ansvarsområdet skal fordeles, vil Kirkerådet komme tilbake til, men modellen forutsetter først og fremst et tett og fortrolig samarbeid mellom kirkevergen og prostens, og «samledelse» kan være en egnet betegnelse på ledelsesmodellen.

En viktig målsetting med modellen er at den kan gi en fleksibel ramme for organisering av virksomheten i den enkelte menighet og for de ansatte. Både vigslede og andre ansatte lokalt arbeider med stor grad av selvstendighet i arbeidsoppgavene, blant annet regulert i tjenesteordninger. Dette vil prege hva slags ledelse som utøves, og det vil være opp til prostens og kirkevergen å delegerer lederoppgaver slik det passer best lokalt. Også på lokalnivået bør dette skje i form av samledelse.

Kirkerådet har ikke tatt endelig stilling til hvem som skal være nærmeste leder for prosten. Det er nødvendig at fellesrådet har tilstrekkelig styring med prosten, samtidig som prosten skal ha en tilstrekkelig forbindelse til biskopen og bispedømmerådet.

Biskopens tilsyn og ledelse

Kirkemøtet har vedtatt at biskopens tilsyn skal styrkes og ledelsen tydeliggjøres, men uten at biskopen skal utøve arbeidsgivers styringsrett på samme måte som i dag.

Kirkerådet ser for seg at en styrking av tilsynet i første rekke innebærer en sterkere profilering av de tilsynsoppgavene biskopen har i dag, og en bekreftelse av de virkemidlene biskopen har til rådighet for å utøve tilsynet. Biskopens tilsyn griper også inn i styringsretten til dem som har arbeidsgiveransvaret, enten det er for ansatte i soknet eller i rettssubjektet Den norske kirke.

Vedtak som er fattet i kraft av tilsynet, er i dag ikke oppfattet som forvaltningsvedtak, og er derfor heller ikke omfattet av regler for saksbehandling blant annet med hensyn til skriftlighet og klageadgang mv. Kirkerådet vil utrede videre om det bør stilles tydelige krav til saksbehandling i saker som gjelder biskopens tilsyn, for å styrke rettssikkerheten for dem som blir berørt av tilsynet.

Biskopen skal fortsatt utøve ledelse på ulike plan, men ikke som organ ha styringsrett som i dag. Biskopen vil fortsatt ha en funksjon som leder av prestedtjenesten i bispedømmet, men med en annen ansvarsfordeling. I tydeliggjøringen av biskopen som leder ligger også i stigende grad rollen som representant for kirken i sivilsamfunnet. I dagens medievirkelighet er biskopen både etterspurt og godt egnet til å fylle en slik rolle. For å utøve disse funksjonene vil biskopen fortsatt ha behov for en fast stab.

Prosten vil fortsatt være biskopens medhjelper, og vil fortsatt ha en viktig oppgave knyttet til biskopens mulighet til å utøve sine tilsynsoppgaver og annen ledelse på en effektiv måte. Dette innebærer også at biskopen fortsatt må ha en lederfunksjon for prosten.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

Kirkemøtet vedtar følgende føringer for det videre arbeidet med ny organisering:

1. Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste
 - a. Kirkelige verv stadfestes som en kirkelig styringstjeneste.
 - b. Opplæring for alle valgte råd må sees i sammenheng og vektlegge avklaring av rådenes og rådsmedlemmenes ansvar og roller.
 - c. Kirkens ansatte må sikres kompetanse om rådenes mandat og oppgaver som del av etablerte introduksjonskurs.

- d. Kirkemøtet ber om å få en sak til behandling i 2024 om ansvar og vilkår for folkevalgte og deres valgte ledere, styrking av bispedømmerådet som strategisk organ og styrking av menighetsrådets rolle.
2. Kirkelig fellesråd i kommuner som samsvarer med et prosti, eller der det er flere prostier i samme fellesrådsområde, skal få delegert arbeidsgiverfunksjoner for prestene i prostiet/prostiene, blant annet ansettelse og daglig ledelse. Prestene skal fortsatt ha rettssubjektet Den norske kirke som arbeidsgiver.
 - a. Den øverste ledelsen av prestatjenesten i bispedømmet og den daglige ledelsen av prostene skal ivaretas av stiftsdirektøren som daglig leder for bispedømmerådet, og av biskopen som kirkefaglig leder.
 - b. Prosten skal fortsatt ivareta arbeidsgivers styringsrett for prestene i sitt prosti når oppgaven ikke er delegert til kirkelig fellesråd.
3. Kirkemøtet ber Kirkerådet iverksette tiltak for stimulering til frivillig samarbeid mellom fellesråd. Bispedømmerådene bes gjennomgå prostiinndelingen med sikte på å legge til rette for tjenlige enheter.
4. Biskopens tilsyn og ledelse, og forholdet til prosten
 - a. Biskopens tilsyn skal styrkes blant annet ved at biskopen får en tydelig rolle i ansettelser i vigslede stillinger, og gjennom en tydelig beskrivelse av innholdet i og rekkevidden av myndigheten til å fatte bindende vedtak.
 - b. Det etableres faste møtepunkter mellom biskopen og de valgte rådene i soknet, samt den daglige ledelsen i fellesrådene.
 - c. Biskopen har en fagstab og skal kunne innkalle til fagsamlinger i bispedømmet.
 - d. Biskopens rolle i etter- og videreutdanning utredes.
 - e. Kirkerådet bes om å legge fram forslag til regler om saksbehandling som rammer inn biskopens tilsyn.
 - f. Prosten videreføres som biskopens medhjelper.
5. Ordning for daglig ledelse
 - a. For kirkelige fellesråd som har fått delegert arbeidsgiveroppgaver for prestene, etableres samledelse med kirkevergen som daglig leder for fellesrådet og prosten som kirkefaglig leder.
 - b. Prostens oppgave som faglig leder beskrives i regler gitt av Kirkemøtet, for eksempel i tjenesteordning.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Olav Fykse Tveit** fremmet følgende tilleggsforslag til vedtakspunkt 2:

(...) Bispedømmerrådet bes vurdere om modellen kan innføres andre steder, der det er et lokalt ønske om det og de lokale forholdene ligger til rette.

a) Den øverste ledelsen av prestedtjenesten i bispedømmet og den daglige ledelsen av prostene skal ivaretas *både av biskopen som kirkefaglig leder, og av stiftsdirektøren som daglig leder for bispedømmerrådet.*

Forslag 2: **Olav Fykse Tveit** fremmet følgende endringsforslag til vedtakspunkt 4a:

a) Biskopen har et helhetlig ansvar for tilsyn og ledelse i bispedømmet.

Forslag 3: **Thomas Tinglum** fremmet følgende endringsforslag til vedtakspunkt 2:

Kirkelig fellesråd skal få delegert arbeidsgiverfunksjoner for prestene i prostiet. Prestene skal fortsatt ha rettssubjektet Den norske kirke som arbeidsgiver.

(...)

c) hvilke funksjoner som skal delegeres og på hvilken måte må utredes videre, og vurderes i de enkelte prosti.

Forslag 4: **Thomas Tinglum** fremmet følgende endringsforslag til vedtakspunkt 3:

Kirkemøtet ber Kirkerådet iverksette tiltak for stimulering til frivillig samarbeid mellom fellesråd og til å utforske muligheter for samhandling mellom bispedømmerråd og fellesråd i utøvelsen av ledelse med tanke på å sikre sammenheng i kirken.

Forslag 5: **Kjersti Gautestad Norheim** fremmet følgende endringsforslag til vedtakspunkt 5b:

Prostens og kirkevergens oppgaver, herunder samarbeidskrav og ansvarsfordeling, beskrives i regler gitt av Kirkemøtet, for eksempel i tjenesteordning.

Forslag 6: **Kristin Gunleiksrud Raaum** fremmet følgende endringsforslag til vedtakspunkt 1a:

a) Menigheten, fellesskapet av døpte, stadfestes som en kirkelig styringstjeneste.

Votering

- Forslag 1 Første del ble satt opp mot forslag 3 og ble vedtatt med 9 stemmer. Andre del ble enstemmig vedtatt.
- Forslag 2 Enstemmig vedtatt.
- Forslag 3 Første del ble satt opp mot forslag 1 og falt med 5 stemmer. Andre del ble vedtatt med 11 stemmer.
- Forslag 4 ble vedtatt med 10 stemmer.

- Forslag 5 ble trukket av forslagsstiller og opprettholdt av Karin-Elin Berg
ble vedtatt med 8 stemmer.
- Forslag 6 ble trukket.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

Kirkemøtet vedtar følgende føringer for det videre arbeidet med ny organisering:

1. Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste
 - a. Kirkelige verv stadfestes som en kirkelig styringstjeneste.
 - b. Opplæring for alle valgte råd må sees i sammenheng og vektlegge avklaring av rådernes og rådsmedlemmenes ansvar og roller.
 - c. Kirkens ansatte må sikres kompetanse om rådernes mandat og oppgaver som del av etablerte introduksjonskurs.
 - d. Kirkemøtet ber om å få en sak til behandling i 2024 om ansvar og vilkår for folkevalgte og deres valgte ledere, styrking av bispedømmerådet som strategisk organ og styrking av menighetsrådets rolle.

2. Kirkelig fellesråd i kommuner som samsvarer med et prosti, eller der det er flere prostier i samme fellesrådsområde, skal få delegert arbeidsgiverfunksjoner for prestene i prostiet/prostiene, blant annet ansettelse og daglig ledelse. Prestene skal fortsatt ha rettssubjektet Den norske kirke som arbeidsgiver. Bispedømmerådet bes vurdere om modellen kan innføres andre steder, der det er et lokalt ønske om det og de lokale forholdene ligger til rette.
 - a. Den øverste ledelsen av prestetjenesten i bispedømmet og den daglige ledelsen av prostene skal ivaretas både av biskopen som kirkefaglig leder, og av stiftsdirektøren som daglig leder for bispedømmerådet.
 - b. Prosten skal fortsatt ivareta arbeidsgivers styringsrett for prestene i sitt prosti når oppgaven ikke er delegert til kirkelig fellesråd.
 - c. Hvilke funksjoner som skal delegeres og på hvilken måte må utredes videre, og vurderes i de enkelte prosti.

3. Kirkemøtet ber Kirkerådet iverksette tiltak for stimulering til frivillig samarbeid mellom fellesråd og til å utforske muligheter for samhandling mellom bispedømmeråd og fellesråd i utøvelsen av ledelse med tanke på å sikre sammenheng i kirken.

4. Biskopens tilsyn og ledelse, og forholdet til prosten
 - a. Biskopen har et helhetlig ansvar for tilsyn og ledelse i bispedømmet.
 - b. Det etableres faste møtepunkter mellom biskopen og de valgte rådene i soknet, samt den daglige ledelsen i fellesrådene.
 - c. Biskopen har en fagstab og skal kunne innkalle til fagsamlinger i bispedømmet.
 - d. Biskopens rolle i etter- og videreutdanning utredes.

- e. Kirkerådet bes om å legge fram forslag til regler om saksbehandling som rammer inn biskopens tilsyn.
 - f. Prosten videreføres som biskopens medhjelper.
5. Ordning for daglig ledelse
- a. For kirkelige fellesråd som har fått delegert arbeidsgiveroppgaver for prestene, etableres samledelse med kirkevergen som daglig leder for fellesrådet og prosten som kirkefaglig leder.
 - b. Prostens og kirkevergens oppgaver, herunder samarbeidskrav og ansvarsfordeling, beskrives i regler gitt av Kirkemøtet, for eksempel i tjenesteordning.

51/23 Adgang til å vektlegge samlivsform ved tilsetting

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	51/23

Sammendrag

Tilsettingsorganer i Den norske kirke har i dag rettslig adgang etter likestillings- og diskrimineringsloven til å vektlegge likekjønnet samlivsform ved tilsetting, i alle fall for vigslende stillinger.

Spørsmålet i saken er om Kirkemøtet skal videreføre de gjeldende rammene for forskjellsbehandling ved tilsetting, som har bakgrunn i Kirkemøtets vedtak fra 2007 (KM 07/07 *Tilsetjing og vigsling i Den norske kyrkja av homofile i partnerskap. Konsekvensar av fråsegnen frå Lærenemnda 2006*), eller om praksis skal endres, slik at det ved tilsettinger ikke lenger skal være rom for å innhente opplysninger om, og eventuelt legge vekt på samlivsform ved tilsettinger i Den norske kirke.

Kirkerådet legger til grunn at Kirkemøtet kan stramme inn tilsettingspraksis, uten at en også på generelt grunnlag går bort fra at det er ulike teologiske vurderinger av lærespørsmålet. Konsekvensen av en eventuell innstramming i tråd med forslaget er at det på ett praktisk felt – tilsettingspraksis – blir en endring.

Kirkerådet foreslår at Kirkemøtet skal vedta at søkere ikke skal forskjellsbehandles på grunn av likekjønnet samlivsform.

Et slikt vedtak tar sikte på å binde tilsettingsorganene formelt. Kirkemøtet kunne velge å vedta en uttrykkelig bestemmelse i kirkeordningen for å tydeliggjøre intensjonen om rettslig binding. Etter Kirkerådets oppfatning er det mer naturlig at en slik formell bestemmelse tas inn i et felles personalreglement for hele Den norske kirke på et senere tidspunkt. Kirkemøtet vedtok i sak KM 10/22 *Kirkelig organisering* at det skal utarbeides et slikt reglement for hele trossamfunnet. Fram til et slikt personalreglement er fastsatt, vil vedtaket som foreslås, være bindende for alle tilsettingsorganer i Den norske kirke.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

Tilsettingsorganer i Den norske kirke skal ikke forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform.

Møtebehandling i Kirkerådet 25.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Thomas Tinglum** foreslår følgende endringsforslag til vedtaket:

Den norske kirke skal ikke benytte seg av unntaket i diskrimineringslovverket til å forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet ekteskap. Tilsettingsorganer i Den norske kirke skal derfor ikke forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform.

Votering

Forslag 1 ble vedtatt mot én stemme.

Det endrede forslag til vedtak ble vedtatt mot to stemmer.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

Den norske kirke skal ikke benytte seg av unntaket i diskrimineringslovverket til å forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet ekteskap. Tilsettingsorganer i Den norske kirke skal derfor ikke forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform.

52/23 Endring av regler om ordning for felles menighetsråd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	52/23

Sammendrag

Borg bispedømmeråd har meldt sak til Kirkemøtet 2023 om endring av regler om ordning for felles menighetsråd for å åpne opp for at menigheter kan søke om felles menighetsråd dersom et menighetsråd ikke er fulltallig etter valget. Saken ble meldt innen fristen for å melde saker.

Bispedømmeråd kan i henhold til Kirkemøtets forretningsorden melde saker til Kirkemøtet, jf. § 2-1. Kirkerådet avgjør hvilke saker som skal fremmes og settes på sakslisten. Kirkerådet skal redegjøre for saker som er meldt til behandling, men som ikke er satt opp på sakslisten, jf. § 2-3. Kirkemøtet godkjenner selv sakslisten.

Kirkerådet foreslår at Kirkemøtet 2023 vedtar et par endringer i regler om ordning for felles menighetsråd § 8 som følger opp forslaget fra Borg bispedømmeråd.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

I

I regler 23. september 2022 nr. 1693 om ordning for felles menighetsråd gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

Etableringen av et felles menighetsråd skal finne sted ved starten av en valgperiode til menighetsrådet. Hvis et menighetsråd ikke er fulltallig, kan bispedømmerådet også godkjenne at etableringen av et felles menighetsråd finner sted midt i valgperioden.

§ 8 nytt annet ledd skal lyde:

Også når et menighetsråd ikke er fulltallig etter valget av menighetsråd, kan det gå sammen med ett eller flere andre menighetsråd om å sende en søknad til bispedømmerådet om godkjenning av en ordning for felles menighetsråd.

II

Endringene trer i kraft straks.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

I

I regler 23. september 2022 nr. 1693 om ordning for felles menighetsråd gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

Etableringen av et felles menighetsråd skal finne sted ved starten av en valgperiode til menighetsrådet. Hvis et menighetsråd ikke er fulltallig, kan bispedømmerådet også godkjenne at etableringen av et felles menighetsråd finner sted midt i valgperioden.

§ 8 nytt annet ledd skal lyde:

Også når et menighetsråd ikke er fulltallig etter valget av menighetsråd, kan det gå sammen med ett eller flere andre menighetsråd om å sende en søknad til bispedømmerådet om godkjenning av en ordning for felles menighetsråd.

II

Endringene trer i kraft straks.

53/23 Møtedatoer Kirkerådet 2024-2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	53/23

Sammendrag

Det er behov for å fastsette datoer for Kirkerådets møter i perioden fra mai 2024 og ut 2025 for at saksflyt frem til disse møtene kan planlegges og slik at nominasjonskomiteen for valg av det neste rådet kan kommunisere disse datoene ut til potensielle kandidater.

Det er mange som fastsetter sine møtedatoer etter Kirkerådets møtekalender. Fra 2024 er Kirkemøtet tilbake i normal turnus, og det foreslås å redusere antallet fysiske møter til 3 og å ha et kort(ere) månedlig fjernmøte for å kunne ta stilling til enklere saker mer løpende.

Forslag til vedtak

Kirkerådet fastsetter følgende møteplan for Kirkerådet i perioden mai 2024 - desember 2025:

2024

- 23.-25. mai (torsdag til lørdag), Oslo
- 13. juni kl 18.00-20.00, fjernmøte
- 20.-21. september (fredag-lørdag), Oslo
- 24. oktober kl 18.00-20.00, fjernmøte
- 21. november kl 18.00-20.00, fjernmøte
- 5.-6. desember (torsdag til fredag), Oslo

2025

- 23. januar kl 18.00-20.00, fjernmøte
- 27.-28. februar (torsdag-fredag), Oslo
- 20. mars kl 18.00-20.00, fjernmøte (godkjenne årsrapport og regnskap for ettersending til KM)
- 22.-23. mai (torsdag til fredag), Oslo
- 12. juni kl 18.00-20.00, fjernmøte
- 18. september kl 18.00-20.00, fjernmøte
- 23. oktober kl 18.00-20.00, fjernmøte
- 20. november kl 18.00-20.00, fjernmøte
- 4.-5. desember (torsdag til fredag), Oslo

Møtebehandling i Kirkerådet 25.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet fastsetter følgende møteplan for Kirkerådet i perioden mai 2024 - desember 2025:

2024

23.-25. mai (torsdag til lørdag), Oslo
13. juni kl 18.00-20.00, fjernmøte
20.-21. september (fredag-lørdag), Oslo
24. oktober kl 18.00-20.00, fjernmøte
21. november kl 18.00-20.00, fjernmøte
5.-6. desember (torsdag til fredag), Oslo

2025

23. januar kl 18.00-20.00, fjernmøte
27.-28. februar (torsdag-fredag), Oslo
20. mars kl 18.00-20.00, fjernmøte (godkjenne årsrapport og regnskap for ettersending til KM)
22.-23. mai (torsdag til fredag), Oslo
12. juni kl 18.00-20.00, fjernmøte
18. september kl 18.00-20.00, fjernmøte
23. oktober kl 18.00-20.00, fjernmøte
20. november kl 18.00-20.00, fjernmøte
4.-5. desember (torsdag til fredag), Oslo

54/23 Handlingsplan -Kirken som økonomisk aktør og ansvarlig forvalter

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	54/23

Sammendrag

Denne saken foreslår en handlingsplan for KM 7/22: «Kirken som økonomisk aktør og ansvarlig forvalter». Handlingsplanen beskriver hvordan Kirkerådet skal følge opp Kirkemøtets vedtak i perioden 2023-2025 og er satt opp etter punktene i Kirkemøtets vedtak. Det som står i uthevet skrift, er Kirkemøtets vedtak.

Forslag til vedtak

Kirkerådet vedtar følgende handlingsplan til «Kirken som økonomisk aktør og ansvarlig forvalter» for perioden 2023-2026 og ber om rapportering på handlingsplanen etter dette:

- 1.1 Gjøre Kirkemøtets vedtak og arbeidet med denne tematikken kjent blant kirkens ansatte og folkevalgte gjennom kirkens informasjonskanaler.
- 1.2 Innarbeide fokus på menneskerettigheter i leverandørkjedene i arbeidet med bevaring av kirkebygg.
- 1.3 Innarbeide hensynet til menneskerettigheter i leverandørkjedene ved godkjenning av nye kirkebygg.
- 1.4 Arbeide for å ivareta menneskerettigheter og bærekraft i Kirkerådets selskapsstyring. Dette bør gjøres i dialog med det enkelte selskap.
- 1.5 Legge til rette for at kunnskap og erfaringer deles mellom aktører i trossamfunnet.
- 1.6 Utvikle kompetansehevende tiltak for ansatte i kirken, som for eksempel knyttet til etisk ansvar i innkjøp og verktøy for innkjøpere.
- 1.7 Sette temaet på agendaen på aktuelle arenaer og møteplasser for kirkelig ansatte og folkevalgte, i samarbeid med relevante fagmiljø.
- 1.8 Kartlegge og tilgjengeliggjøre eksisterende veiledere for innkjøpere i Dnk, og utvikle nye der det er behov.
- 1.9 Benytte seg av ekstern kompetanse gjennom blant annet Etisk Handel Norge
- 1.10 Innføre en felles innkjøpsfunksjon i rDnk som ivaretar bærekraft og menneskerettigheter.
- 1.11 Implementere et innkjøpsreglement for rDnk som ivaretar

bærekraft og menneskerettigheter.

1.12 Vurdere rammeavtaler med leverandører innenfor store og risikoutsatte sektorer, for å redusere risiko knyttet til menneskerettigheter og bærekraft.

1.13 Se på mulighetene for at fellestråd kan benytte seg av rammeavtaler.

1.14 rDnk følger åpenhetsloven og kravene i denne. Det vises til lovens krav om årlig redegjørelse av aktsomhetsvurderinger, risikovurderinger og tiltak. Det rapporteres på dette for første gang i 2023.

2.1 Styrke dialogen mellom det valgte Kirkerådet, sekretariatet og finansrådgiver om disse temaene, gjennom Kirkerådets finansutvalg.

2.2 Foreta en årlig vurdering av behovet for å revidere investeringsstrategi og retningslinjer for ansvarlig kapitalforvaltning.

2.3 Regelmessig gjennomlyse porteføljen, og årlig rapportere om dette til Kirkerådet.

2.4 Undersøke muligheter for impact-investeringer.

2.5 Ansvarliggjøre forvaltere av fond Kirkerådet er investert i, gjennom å gjøre retningslinjene kjent for dem, og vurdere å delta i eller initiere plattformer for dialog med forvaltere om ulike tema.

2.6 Gå i dialog med forvaltere om temaet rettferdig skatt, i samarbeid med finansrådgiver og ved å benytte relevante fagmiljø, som Tax Justice Norge.

2.7 Utforske muligheter for å samarbeide med andre investorer om initiativ for å fremme skatterettferdighet.

3.1 Utarbeide bærekraftsrapport for å dokumentere Den norske kirkes arbeid med bærekraftsmålene, og gi anbefalinger for styrket innsats.

3.2 Fortsette arbeidet med å forankre engasjementet for Global uke i menighetene, blant annet gjennom kommunikasjonsarbeid sentralt i Den norske kirke.

3.3 Innhente erfaringer fra, og vurdere nærmere samarbeid med, søsterkirker, kirkelige og andre nettverk med kompetanse på bærekraftig kapitalforvaltning.

3.4 Styrke fellestrådenes kompetanse til å være en aktiv samarbeidspartner for kommunen

3.5 Bidra i den offentlige debatten om disse temaene ved å løfte kirkens verdibaserte standpunkt.

3.6 Benytte nettverk som for eksempel Church Investors Group, Koalisjonen for ansvarlig næringsliv, Tax Justice Network, ForUM

for utvikling og miljø, Etisk Handel Norge, og arenaer som Rettferdskonferansen og Broen til Framtiden samt samarbeid med Kirkens Nødhjelp for å fremme menneskerettigheter, anstendig arbeid, miljø og bærekraftig utvikling.

Møtebehandling i Kirkerådet 25.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Kristin Gunleiksrud Raaum** fremmet følgende endringsforslag i punkt 2.1:

Styrke dialogen mellom *Kirkerådet, dets sekretariat* og finansrådgiver om disse temaene, gjennom Kirkerådets finansutvalg.

Direktøren endre sitt forslag til vedtak i første avsnitt:

Det må sikres at beskyttelse av urfolks rettigheter ivaretas i gjennomføringen av handlingsplanen.

Votering

Forslag 1 ble vedtatt ved konsensus.
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet vedtar følgende handlingsplan til «Kirken som økonomisk aktør og ansvarlig forvalter» for perioden 2023-2026 og ber om rapportering på handlingsplanen etter dette. Det må sikres at beskyttelse av urfolks rettigheter ivaretas i gjennomføringen av handlingsplanen.

1.1 Gjøre Kirkemøtets vedtak og arbeidet med denne tematikken kjent blant kirkens ansatte og folkevalgte gjennom kirkens informasjonskanaler.

1.2 Innarbeide fokus på menneskerettigheter i leverandørkjedene i arbeidet med bevaring av kirkebygg.

1.3 Innarbeide hensynet til menneskerettigheter i leverandørkjedene ved godkjenning av nye kirkebygg.

1.4 Arbeide for å ivareta menneskerettigheter og bærekraft i Kirkerådets selskapsstyring. Dette bør gjøres i dialog med det enkelte selskap.

1.5 Legge til rette for at kunnskap og erfaringer deles mellom aktører i trossamfunnet.

- 1.6 Utvikle kompetansehevende tiltak for ansatte i kirken, som for eksempel knyttet til etisk ansvar i innkjøp og verktøy for innkjøpere.
- 1.7 Sette temaet på agendaen på aktuelle arenaer og møteplasser for kirkelig ansatte og folkevalgte, i samarbeid med relevante fagmiljø.
- 1.8 Kartlegge og tilgjengeliggjøre eksisterende veiledere for innkjøpere i Dnk, og utvikle nye der det er behov.
- 1.9 Benytte seg av ekstern kompetanse gjennom blant annet Etisk Handel Norge
- 1.10 Innføre en felles innkjøpsfunksjon i rDnk som ivaretar bærekraft og menneskerettigheter.
- 1.11 Implementere et innkjøpsreglement for rDnk som ivaretar bærekraft og menneskerettigheter.
- 1.12 Vurdere rammeavtaler med leverandører innenfor store og risikoutsatte sektorer, for å redusere risiko knyttet til menneskerettigheter og bærekraft.
- 1.13 Se på mulighetene for at fellestråd kan benytte seg av rammeavtaler.
- 1.14 rDnk følger åpenhetsloven og kravene i denne. Det vises til lovens krav om årlig redegjørelse av aktsomhetsvurderinger, risikovurderinger og tiltak. Det rapporteres på dette for første gang i 2023.
- 2.1 Styrke dialogen mellom Kirkerådet, dets sekretariat og finansrådgiver om disse temaene, gjennom Kirkerådets finansutvalg.
- 2.2 Foreta en årlig vurdering av behovet for å revidere investeringsstrategi og retningslinjer for ansvarlig kapitalforvaltning.
- 2.3 Regelmessig gjennomlyse porteføljen, og årlig rapportere om dette til Kirkerådet.
- 2.4 Undersøke muligheter for impact-investeringer.
- 2.5 Ansvarliggjøre forvaltere av fond Kirkerådet er investert i, gjennom å gjøre retningslinjene kjent for dem, og vurdere å delta i eller initiere plattformer for dialog med forvaltere om ulike tema.
- 2.6 Gå i dialog med forvaltere om temaet rettferdig skatt, i samarbeid med finansrådgiver og ved å benytte relevante fagmiljø, som Tax Justice Norge.
- 2.7 Utforske muligheter for å samarbeide med andre investorer om initiativ for å fremme skatterettferdighet.
- 3.1 Utarbeide bærekraftsrapport for å dokumentere Den norske kirkes arbeid med bærekraftsmålene, og gi anbefalinger for styrket innsats.
- 3.2 Fortsette arbeidet med å forankre engasjementet for Global uke i

menighetene, blant annet gjennom kommunikasjonsarbeid sentralt i Den norske kirke.

3.3 Innhente erfaringer fra, og vurdere nærmere samarbeid med, søsterkirker, kirkelige og andre nettverk med kompetanse på bærekraftig kapitalforvaltning.

3.4 Styrke fellesrådenes kompetanse til å være en aktiv samarbeidspartner for kommunen

3.5 Bidra i den offentlige debatten om disse temaene ved å løfte kirkens verdibaserte standpunkt.

3.6 Benytte nettverk som for eksempel Church Investors Group, Koalisjonen for ansvarlig næringsliv, Tax Justice Network, ForUM for utvikling og miljø, Etisk Handel Norge, og arenaer som Rettferdskonferansen og Broen til Framtiden samt samarbeid med Kirkens Nødhjelp for å fremme menneskerettigheter, anstendig arbeid, miljø og bærekraftig utvikling.

55/23 Forberedelse til oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	55/23

Sammendrag

Sannhets- og forsoningskommisjonen ble nedsatt av Stortinget og ledes av Dagfinn Høybråten. Oppdraget har vært å granske fornorskingspolitikken overfor samer, kvener/norskfinner og skogfinner. Kommisjonen leverer sin rapport 1. juni 2023, og den vil trolig også omtale Den norske kirkes bidrag til uretten overfor de nevnte gruppene.

Den norske kirke vil respondere på rapporten på ulike måter. Samisk Kirkeråd er selvsagt en viktig ressurs i oppfølgingsarbeidet, og deltar sammen med Kirkerådet og Bispemøtet i en intern ressursgruppe som har utarbeidet et forslag til plan for kirkens oppfølging av rapporten.

Saken gir Kirkerådet en orientering om tiltak som er under planlegging og anledning til å komme med innspill til videre arbeid.

Forslag til vedtak

Kirkerådet gir sin tilslutning til de framlagte planene for mottak og oppfølging av «Sannhets- og forsoningskommisjonen» rapport.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet gir sin tilslutning til de framlagte planene for mottak og oppfølging av «Sannhets- og forsoningskommisjonen» rapport.

56/23 Overføring av eiendom fra OVF – status og verdsettelsesmodell

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 2

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	56/23

Sammendrag

I foreliggende sak vil det bli gitt en status for arbeidet med etablering av Dnk eiendom AS. Selskapet er nå stiftet, har fått tilført kapital for interimfasen og er i gang med de forberedende aktivitetene.

Videre blir det gitt en status i arbeidet med overføring av eiendom fra OVF og informasjon om verdsettelsesmodellen som vil bli presentert i møte i Barne- og familiedepartementet 2. juni 2023. Det gis også informasjon om de erfaringer som så langt er gjort ved anvendelse av modellen på de 24 første eiendommene (av totalt 171).

Saken angir også en tentativ framdriftsplan fram mot overføring av første pulje med eiendommer.

Forslag til vedtak

Kirkerådet tar saken til orientering

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet tar saken til orientering

57/23 Rapportering og oppnevning av nytt Samarbeidsråd for overgrepssproblematikk, SRO

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	57/23

Sammendrag

Samarbeidsråd for overgrepssproblematikk (SRO) leverer rapport for perioden 2019-2023. SRO mener det fortsatt er nødvendig med et koordinerings- og pådriverorgan og anbefaler at det oppnevnes et SRO for nye fire år. Forslag til mandat er lagt inn i forslag til vedtak, og det anbefales at oppnevningen til SRO delegeres til direktør.

Forslag til vedtak

- Kirkerådet tar rapporten fra Samarbeidsråd for overgrepssproblematikk, perioden 2019-2023 til orientering
- Kirkerådet ber om at det opprettes et SRO for fire nye år med mandat som beskrevet i saksdokumentet. Oppnevningen delegeres til direktøren.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

- Kirkerådet tar rapporten fra Samarbeidsråd for overgrepssproblematikk, perioden 2019-2023 til orientering
- Kirkerådet ber om at det opprettes et SRO for fire nye år med mandat som beskrevet i saksdokumentet. Oppnevningen delegeres til direktøren.

58/23 Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	58/23

Sammendrag

I henhold til regler for Den norske kirkes kontrollutvalg § 2 siste ledd, skal utvalget årlig rapportere resultatene av sitt arbeid til Kirkemøtet. Kontrollutvalgets melding skal først forelegges Kirkerådet til uttalelse. Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet går til ordinær komitebehandling i Kirkemøtet.

Kontrollutvalgets melding ligger vedlagt.

Forslag til vedtak

Kirkerådet tar Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet til orientering og oversender den til Kirkemøtet for ordinær behandling

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet tar Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet til orientering og oversender den til Kirkemøtet for ordinær behandling

59/23 Kontrollutvalgets rapport til Kirkemøtet 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	59/23

Sammendrag

I henhold til regler for Den norske kirkes kontrollutvalg § 2, siste ledd skal utvalget årlig rapportere resultatene av sitt arbeid til Kirkemøtet. Kontrollutvalgets rapport skal før Kirkemøtet legges frem for Kirkerådet til uttalelse.

Kontrollutvalgets leder vil i starten av Kirkemøtet fremlegge Kontrollutvalgets rapport. Rapporten fra Kontrollutvalget ligger vedlagt.

Forslag til vedtak

Kirkerådet tar Kontrollutvalgets rapport til orientering, og oversender den til Kirkemøtet.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtak.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet tar Kontrollutvalgets rapport til orientering, og oversender den til Kirkemøtet.

60/23 Kirkemøtet: Evaluering av kontrollordningene i Den norske kirke

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	60/23

Sammendrag

På Kirkemøtet i 2016, som en del av forberedelsene til skillet mellom stat og kirke, ble det vedtatt å etablere et kontrollutvalg for Den norske kirke, og det ble fastsatt regler for utvalgets arbeid. Ved behandling av sak KM 13/17 «Kontrollutvalg og etablering av internrevisjon 2017» ble det gitt en føring at ordningen med internrevisjon skulle evalueres etter tre år og sees i sammenheng med resten av kontrollregimet.

Evalueringen ble gjennomført av PwC høsten 2022 og presentert for Kirkerådet og Kontrollutvalget i januar 2023. Evalueringsrapporten slår fast at Den norske kirke i sin styringsmodell har to ulike styringslinjer med ulik logikk, og at kontrollordningene som er etablert for Den norske kirke ikke er basert på, eller tilpasset, til de to styringslinjene.

Evalueringsrapport har en rekke observasjoner og gir fire anbefalinger. Disse ble behandlet i KR 44/23. Ett av tiltakene krever vedtak i Kirkemøtet og fremlegges her til vedtak. Evalueringsrapporten legges i sin helhet ved saken til orientering. Kontrollutvalgets kommentarer til rapporten ligger ved som vedlegg.

Forslag til vedtak

Kirkerådet tilrår Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

- a) Regler for Den norske kirkes kontrollutvalg, fastsatt av Kirkemøtet 11. april 2016, oppheves. Vedtaket trer i kraft fra og med Kirkemøtet 2024.
- b) Kirkemøtet tar til orientering at Kirkerådet vil opprette et revisjonsutvalg under Kirkerådet, og at dette utvalget fra samme tidspunkt overtar oppgavene med å se til at regnskapene til rettssubjektet blir revidert på en betryggende måte og at Kirkerådets virksomhet blir undergitt god internkontroll.
- c) Kirkemøtet vil fra og med 2025 behandle en rapport fra Kirkerådet om oppfølging av Kirkemøtets vedtak. Saken legges til en av komiteene på Kirkemøtet.

Møtebehandling i Kirkerådet 25.05.2023:

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

Kirkerådet tilrår Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

- a) Regler for Den norske kirkes kontrollutvalg, fastsatt av Kirkemøtet 11. april 2016, oppheves. Vedtaket trer i kraft fra og med Kirkemøtet 2024.
- b) Kirkemøtet tar til orientering at Kirkerådet vil opprette et revisjonsutvalg under Kirkerådet, og at dette utvalget fra samme tidspunkt overtar oppgavene med å se til at regnskapene til rettssubjektet blir revidert på en betryggende måte og at Kirkerådets virksomhet blir undergitt god internkontroll.
- c) Kirkemøtet vil fra og med 2025 behandle en rapport fra Kirkerådet om oppfølging av Kirkemøtets vedtak. Saken legges til en av komiteene på Kirkemøtet.

61/23 Søknad fra Døvekirken om utsettelse av midtveisevaluering av enhetlig ledelse og forlengelse av forsøksperioden

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kirkerådet	24.05.2023	61/23

Sammendrag

Kirkerådet har godkjent en avtale mellom Døvekirkenes fellesråd og Oslo bispedømmeråd (OBDR) og Oslo biskop om et forsøk med enhetlig ledelse i Døvekirken (sak KR 47/20). Med bakgrunn i flere forhold som har ført til at forsøksprosjektet har tatt lengre tid enn forutsatt, anmoder Oslo bispedømmeråd, etter behandling av saken i bispedømmerådet 24. april 2023, Kirkerådet om følgende:

1. Å ta til orientering at midtveisevaluering gjennomføres høsten 2023,
2. å godkjenne forlengelse av forsøksperioden ut 2024, med mulighet for videre forlengelse, og
3. å se på muligheten for økonomisk støtte til nødvendige utgifter allerede i inneværende år knyttet til midtveisevaluering og videre arbeid med forsøksprosjektet. Det bør samtidig ses på tilsvarende økonomisk støtte for tilskuddsåret 2024.

Forslag til vedtak

Kirkerådet delegerer til direktøren å behandle søknad om utsettelse av midtveisevaluering og forlengelse av det pågående forsøksprosjektet i Døvekirken. Direktøren gis også fullmakt til å ev. omdisponere midler til formålet innenfor rammene av budsjettreglementet.

Møtebehandling i Kirkerådet 24.05.2023:

Møtebehandling

Forslag 1: **Martha Garborg Bergslid** fremmet følgende endringsforslag til vedtaket:

1. Kirkerådet tar til orientering at midtveisevaluering gjennomføres høsten 2023.2. Kirkerådet delegerer til direktøren å behandle søknad om forlengelse av det pågående forsøksprosjektet i døvekirken. Direktøren gis også fullmakt til å ev. omdisponere midler til formålet innenfor rammene av budsjettreglementet.

Votering

Forslaget ble vedtatt ved konsensus.

Det endrede forslaget til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kirkerådets vedtak

1. Kirkerådet tar til orientering at midtveiseevaluering gjennomføres høsten 2023.
2. Kirkerådet delegerer til direktøren å behandle søknad om forlengelse av det pågående forsøksprosjektet i døvekirken. Direktøren gis også fullmakt til å ev. omdisponere midler til formålet innenfor rammene av budsjettreglementet.